

Bezoekadres:
Martinikerhof 12
8712 JG Groningen

Secretariaat 050 - 316 44 58
statengriffie@provinciegroningen.nl
Postadres:
Postbus 610
9700 AP Groningen

Aan geadresseerde

Ing. 15 APR. 2005
PS 2005-307
DIS 507

Nr.: 2005-07481, SG

Groningen, 08 april 2005

Behandeld door : Bordewijk, Mw. J.
Telefoonnummer : (050) 3164488
Bijlagen : 2
Onderwerp : Aanbieden rapportage meldweek jeugdzorg

Geachte heer, mevrouw,

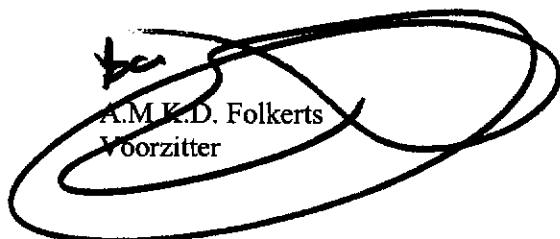
Van 7 tot en met 11 februari jl. hebben leden van de Statencommissie Welzijn, Cultuur en Sociaal beleid een meldweek over jeugdzorg georganiseerd. Inwoners van de provincie Groningen konden een week lang hun ervaringen met jeugdzorg melden aan de Statenleden. De rapportage die naar aanleiding hiervan is verschenen doe ik u hierbij toekomen.

Meer dan 130 reacties hebben we ontvangen in de meldweek. De reacties betroffen het hele spectrum van de jeugdzorg. Conclusies die we hebben getrokken betreffen onder meer de wachtlijsten, de bureaucratie, de samenwerking en afstemming tussen hulpverleners, instanties en cliënten, de pleegzorg, de rechten van de biologische ouders en de contacten tussen cliënten en hulpverleners. Ook is gebleken dat een dergelijk initiatief voor Statenleden waardevol is om op een snelle manier informatie te krijgen. Naar aanleiding van deze meldweek is bijgaand rapport verschenen.

Verder vindt u bijgaand een motie van de ChristenUnie die tijdens de Statenvergadering van 23 maart jl. is ingediend en met algemene stemmen is aanvaard.

Mocht u nog vragen of opmerkingen hebben, dan kunt u te allen tijde contact opnemen met mevrouw J. Bordewijk, statengriffie provincie Groningen, telefoon: 050-316 4488, e-mail: j.bordewijk@provinciegroningen.nl

Met vriendelijke groet,
Namens de Statencommissie Welzijn, Cultuur en Sociaal beleid

A.M.K.D. Folkerts
Voorzitter

MOTIE.

Provinciale Staten van Groningen, in vergadering bijeen op 23 maart 2005,

kennis genomen hebbende van:

- de rapportage van de meldweek jeugdzorg en de brief van Accare van 31 januari 2005 betreffende de bezuinigingsmaatregel

constaterende dat:

- het College Tarieven Gezondheidszorg/ZorgAutoriteit een kortingsmaatregel heeft neergelegd bij de jeugd ggz instellingen
- het hierdoor erg moeilijk wordt om alle jeugdigen een aanspraak op jeugdzorg te garanderen, zoals dat in de Wet op de jeugdzorg wordt beoogd.

spreken uit dat:

- bij Provinciale Staten van Groningen ernstige zorgen over deze ontwikkelingen bestaan
- het verzoek zoals geformuleerd in de brief van het college van GS van Groningen en Drenthe van 22 maart 2005, inhoudende het treffen van zodanige maatregelen dat het totale volume voor de jeugdzorg in Groningen en Drenthe per saldo gelijk blijft, ondersteund dient te worden

vragen het college van Gedeputeerde Staten:

- Deze motie kenbaar te maken aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), mevrouw Ross-van Dorp.
- Het college van Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van Drenthe
- De Tweede Kamerfracties
- Het IPO

en gaan over tot de orde van de dag.

ChristenUnie (J. Hilverts)

Edward van Zingel

Coosje Boon
vvd

[Handwritten signature]
[Handwritten signature]

ET JEUGDZORG E GRONINGEN?

Rapport meldweek jeugdzorg
Provinciale Staten Groningen
Februari 2005

ARINGEN MET JEUGDZORG
DE PROVINCIE GRONINGEN?

VERTEL ONS ER OVER!

MELD JE PERSOONLIJKE ERVARINGEN RECHTSTREEKS AAN DE STATENLEDEN VIA
050-316 4400

STATENLEDEN VIA

Inhoudsopgave

	pagina
Inleiding	1
Opzet	2
Publiciteit	3
Achtergrond	3
De keten van zorg	3
Zorgaanbod in de provincie Groningen	5
Resultaten	7
Tips	18
Conclusies	20
Samenvatting	22
Bijlage 1 Registratieformulier	25
Bijlage 2 Publiciteit	33
Bijlage 3 Verslag commissievergadering WCS	35

Inleiding

Jeugdzorg staat hoog op de agenda van de statencommissie Welzijn, Cultuur en Sociaal Beleid. De commissie ontvangt periodiek rapportages over de stand van zaken met betrekking tot de jeugdzorg in de provincie Groningen. Ook worden regelmatig werkbezoeken afgelegd waar met beleidsmakers wordt gesproken.

De commissie heeft het initiatief genomen een meldweek op te zetten, zodat Statenleden kunnen horen wat de praktijk met betrekking tot de jeugdzorg is. Kortom, de mogelijkheid om de werkelijkheid achter de cijfers te leren kennen.

Het initiatief is meldweek genoemd omdat het zeker ook de bedoeling was positieve ervaringen te horen. Als volksvertegenwoordiger is het belangrijk voorgelicht te worden over de goede en minder sterke kanten van de jeugdzorg in zijn algemeenheid. Gezien het feit dat de Wet op de jeugdzorg nog niet zo lang geleden van kracht is geworden en de betrokken organisaties nog volop in een veranderingsproces zitten, is uitdrukkelijk gesteld dat de meldweek niet is gericht op het verkrijgen van informatie over het functioneren van de nieuwe Wet op de jeugdzorg.

Het resultaat van de meldweek zou dienen te zijn inzicht in de problemen die met betrekking tot jeugdzorg (zijn) ontstaan en mogelijke suggesties voor verbetering.

In deze rapportage worden de resultaten van de meldweek beschreven.

Opzet

In de week van 7 tot en met 11 februari 2005 is de meldweek georganiseerd. Besloten is alle Statenleden de mogelijkheid te bieden daaraan deel te nemen, omdat een dergelijk initiatief interessant is voor de Staten in zijn totaliteit. Inhoudelijke ondersteuning bij de meldweek is geboden door het Bureau Klachtenondersteuning Jeugdzorg (BKJ). Het BKJ geeft informatie, advies en ondersteuning aan iedereen met vragen en klachten over de jeugdzorg in de provincie Groningen.

Voorafgaand aan de meldweek zijn zoveel mogelijk betrokkenen in het veld geïnformeerd over de meldweek. Ook is overleg gevoerd met vertegenwoordigers van Bureau Jeugdzorg, de Base Groep, het Leger des Heils, de GGZ-jeugd, Accare (een instelling voor kinder- en jeugdpsychiatrie) en het SMN (de cliëntenorganisatie Stichting Minderjarigen Noord Nederland). Na afloop van de meldweek is nog een gesprek gevoerd met de voorzitter van de werkgroep die is opgericht wegens onvrede met de communicatiekloof die bestaat tussen de rechtbank en de jeugdbescherming en de voorzitter van Balans. Balans is een vereniging voor ouders van kinderen met leer-, ontwikkelings- en gedragsstoornissen, waaronder ADHD, dyslexie en PDD-NOS. Doel van deze gesprekken was, naast uitleg over de meldweek, te onderzoeken tegen welke mogelijke problemen opgelopen zou kunnen worden en waar de meeste klachten over te verwachten zouden zijn.

Verder is op 26 januari 2005 ten behoeve van de deelnemende Statenleden een uitgebreide briefing gehouden. Hierin is uitdrukkelijk aandacht besteed aan het feit dat er geen verwachtingen konden worden gewekt. Statenleden kunnen problemen niet oplossen, maar wel een luisterend oor bieden. Tijdens deze briefing zijn de Statenleden bovendien geïnformeerd over de organisatie van het veld en overige relevante zaken. BKJ heeft deze briefing voor haar rekening genomen. Het voordeel van een dergelijke briefing was dat Statenleden over dezelfde informatie beschikten en hierdoor op een gestructureerde en uniforme wijze informatie konden verstrekken en ontvangen.

Inwoners uit de provincie Groningen konden, indien gewenst anoniem, de hele week van 09.00 uur tot 21.00 uur en vrijdag tot 16.00 uur bellen met Statenleden. De meldweek was daarnaast via de mail bereikbaar en er was een postadres beschikbaar gesteld. Er is gewerkt in blokken van vier uren (9.00 tot 13.00 uur, 13.00 tot 17.00 uur en 17.00 uur tot 21.00 uur). Op vrijdagmiddag is de meldweek afgesloten met een borrel voor de Statenleden om hun (eerste) ervaringen over de week te delen. In totaal hebben twintig Statenleden achter de telefoon plaatsgenomen, waarbij zes Statenleden afkomstig waren van buiten de commissie.

De Statenleden hebben tijdens de gesprekken aantekeningen gemaakt en na afloop een registratieformulier (zie bijlage 1) ingevuld waardoor de conclusies op een meer geobjectiveerde wijze tot stand zijn gekomen.

Na afloop van ieder gesprek is bovendien gevraagd of de beller nog behoefte had aan contact met het BKJ. Op deze wijze was de nazorg gegarandeerd. Van Statenleden kon niet worden verwacht dat zijn precies konden bepalen door welke instantie de beller verder geholpen kon worden. Vandaar de keuze voor de verwijzing naar het BKJ. Indien een beller bij het BKJ niet op het juiste adres was dan is deze daar verder doorverwezen.

Bij de voorbereidingen van de meldweek was in eerste instantie uitgegaan van € 3.000,=. Gaandeweg bleken de kosten hoger uit te gaan vallen en is het budget verhoogd tot circa € 8.000,=.

Publiciteit

Een goede publiciteit was cruciaal voor het doen slagen van de meldweek. Hiertoe zijn onder meer de volgende activiteiten ondernomen:

- een radiospotje voorafgaand aan en tijdens de meldweek op de radiozenders Freez FM, Radio Continu, Rebecca Radio en Oog Radio;
- de verspreiding door de hele provincie van 500 posters en 10.000 flyers met de aankondiging van de meldweek (naast algemene verdeelpunten ook bij de betrokken instellingen);
- het sturen van persberichten naar alle landelijke en regionale kranten, radio- en tv-stations;
- het organiseren van interviews met regionale kranten, radio- en tv-stations.

Tijdens de meldweek is de aandacht hierop ook nog gevestigd door:

- een brief van de Nederlandse Vereniging van Pleegouders waarin de meldweek wordt aangekondigd;
- radio 1;
- RTV-Noord.

Voor een volledig overzicht van alle publiciteit rondom de meldweek zie bijlage 2.

Achtergrond

Voor een goed begrip worden hieronder een aantal definities gegeven. Deze zijn opgenomen in de Wet van 22 april 2004, houdende regeling van de aanspraak op, de toegang tot en de bekostiging van jeugdzorg (Wet op de jeugdzorg).¹

Jeugdzorg is de ondersteuning van en hulp aan jeugdigen, hun ouders, stiefouders of anderen, die een jeugdige als behorende tot hun gezin verzorgen en opvoeden, bij opgroei- of opvoedingsproblemen of dreigende zodanige problemen.

Een cliënt is een jeugdige, zijn ouders of stiefouder of anderen die de jeugdige als behorende tot hun gezin verzorgen en opvoeden. Deze wettelijke omschrijving impliceert dat ook ouders als een cliënt van jeugdzorg worden beschouwd.

Cliënten hebben aanspraak op jeugdzorg, mits daarvoor een indicatie is gesteld. Gedeputeerde Staten (GS) van een provincie dragen ervoor zorg dat cliënten hun aanspraak tot gelding kunnen brengen. Een cliënt kan zijn aanspraak uitsluitend tot gelding brengen bij een zorgaanbieder die tot dat doel van de provincie subsidie ontvangt. Uitzondering hierop vormt de jeugdzorg die door een andere provincie wordt gesubsidieerd en die zodanig is gespecialiseerd of vanuit een zodanige levensbeschouwelijke achtergrond wordt geboden, dat gezien de omvang van de doelgroep niet verwacht mag worden dat iedere provincie subsidie verstrekt voor deze zorg. De provincies maken onderling afspraken over de verrekening hiervan. De zorg dient aan een aantal voorwaarden te voldoen: de hulpverlening moet zo dicht mogelijk bij huis plaatsvinden, zo kort en zo licht mogelijk zijn als verantwoord en de hulp moet zo snel mogelijk plaatsvinden.²

De keten van zorg

Ouders zijn als eerste verantwoordelijk voor de opvoeding van het kind. Ze krijgen hierbij steun van allerlei algemene voorzieningen zoals de huisarts, scholen en consultatiebureaus.

Wanneer problemen ontstaan dan kan Bureau Jeugdzorg om hulp worden gevraagd. Het Bureau stelt vervolgens een indicatie voor:³

1. zorg aangeboden door een zorgaanbieder die door de provincie wordt gesubsidieerd;
2. jeugd geestelijke gezondheidszorg;
3. een plaats in een justitiële jeugdinrichting (provincie Groningen: 't Poortje);
4. de zorg voor jeugdig licht verstandelijk gehandicapten.

¹ Staatsblad, 306

² Informatiebrochure Wet op jeugdzorg, Ministerie van VWS, Den Haag, september 2003

³ Informatiebrochure Wet op jeugdzorg, Ministerie van VWS, Den Haag, september 2003

Ook is Bureau Jeugdzorg verantwoordelijk voor de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen. Deze worden door de kinderrechter - op voorpraak van de Raad voor de Kinderbescherming - uitgesproken.

De meest toegepaste maatregel is de ondertoezichtstelling (OTS) waarbij de gezinsvoogd toezicht houdt op het kind en hulp en steun aan de ouders wordt gegeven. De gezinsvoogd kan aanwijzingen geven die door het kind en de ouders opgevolgd moeten worden. Soms betekent het dat het kind (tijdelijk) uit huis wordt geplaatst.⁴

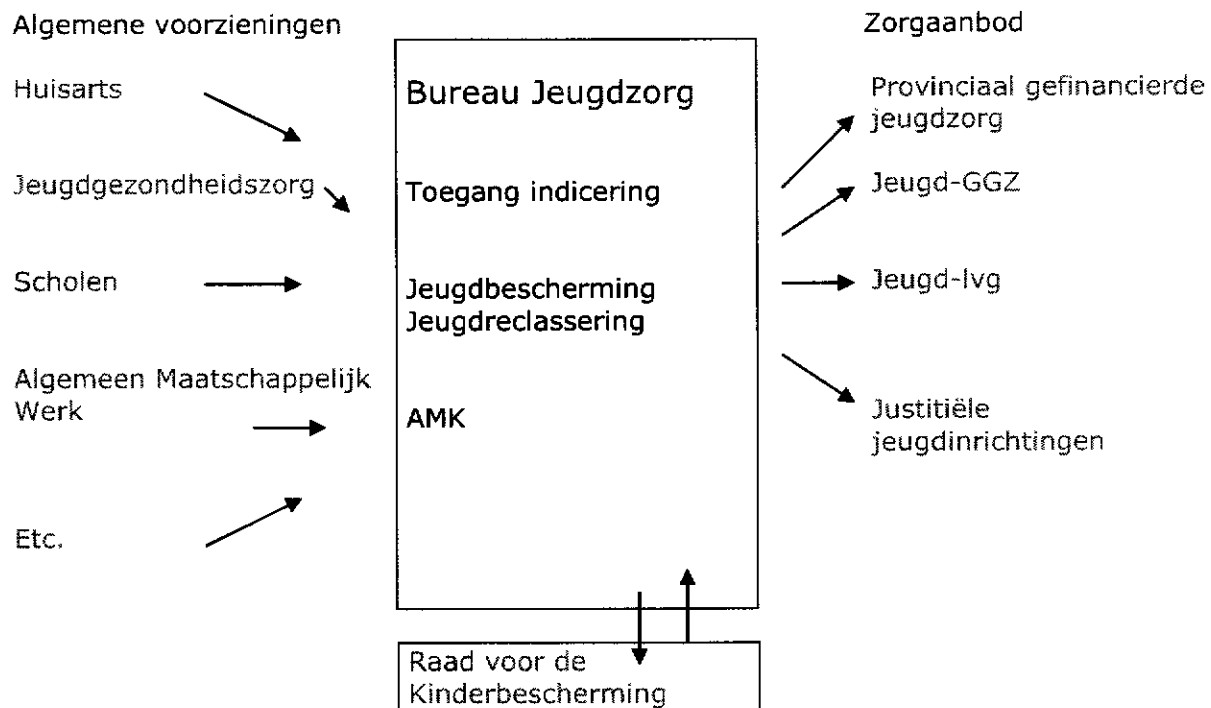
In de provincie Groningen is het Leger des Heils ook uitvoerder van kindbeschermingsmaatregelen en pleegzorg.

Jeugdreclassering heeft als taak om jeugdigen die met politie en justitie in aanraking zijn gekomen door controle, hulpverlening (soms onder dwang) en begeleiding weer een goede plek in de samenleving te geven.⁵

Ten slotte valt het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) onder het Bureau. Hier kan advies worden ingewonnen en melding gedaan bij vermoedens van kindermishandeling. Na een geaccepteerde melding gaat het AMK onderzoek doen naar de gezinssituatie van het kind en gaat het in ieder geval praten met de ouders. Als de situatie voor het kind levensbedreigend is of als de ouders geen hulp willen accepteren, draagt het AMK het onderzoek over aan de Raad voor de Kinderbescherming, zodat hulp kan worden afgedwongen.⁶

Bureau Jeugdzorg in de provincie Groningen is een Stichting waaronder vijf, regionaal verspreide, regiokantoren vallen (Groningen, Tolbert, Hoogezand, Winschoten en Delfzijl). Bureau Jeugdzorg valt onder het toezicht van de Inspectie jeugdzorg. Toezicht op de jeugd geestelijke gezondheidszorg en de zorg voor licht verstandelijke gehandicapte jeugdigen blijft in handen van de Inspectie Gezondheidszorg.

De keten van jeugdzorg ziet er dan ook als volgt uit:

⁴ Informatiebrochure Wet op jeugdzorg, Ministerie van VWS, Den Haag, september 2003

⁵ Informatiebrochure Wet op jeugdzorg, Ministerie van VWS, Den Haag, september 2003

⁶ Folder over het Advies & Meldpunt Kindermishandeling

Zorgaanbod in de provincie Groningen

Zorgaanbieders bieden jeugdzorg op indicatie van Bureau Jeugdzorg. Voorbeelden hiervan zijn: (intensieve) ambulante hulpverlening, dagbehandeling, pleegzorg en vormen van tijdelijk of vervangend verblijf.

De provincie Groningen kent drie aanbieders van zorg:

1. *De Base Groep*

Kinderen en jongeren met (opvoedings-)problemen of ouders met kinderen komen bij de Base Groep terecht via Bureau Jeugdzorg Groningen en andere organisaties die daarvoor erkend zijn (GGZ-jeugd, Ambulante Jeugdbescherming & Jeugdhulpverlening (AJL), SPD, Raad voor de Kinderbescherming en enkele landelijk werkende instanties: Stichting Nidos, Stichting Gereformeerd Jeugdwelzijn en de William Schrikker Stichting).

Daarnaast kan ook hulp worden gegeven aan kinderen en jongeren die een persoonsgebonden budget (PGB) toegekend hebben gekregen.

De ernst van de problemen waarvoor hulp gevraagd kan worden, varieert. Als er problemen zijn bij het opvoeden en het opgroeien, kan er intensieve hulp (in de thuissituatie) worden gegeven. Ook kan het zijn dat kinderen en jongeren (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen door ernstige (gedrags)problemen en soms is dan zeer intensieve en specialistische hulp nodig.⁷

Het zorgaanbod bestaat uit de volgende onderdelen:

- Intensief Ambulante hulpverlening
  - hulp aan huis
  - ouderbegeleiding
  - verwerkingsgroepen seksueel misbruik en speltheorie
  - wonen met begeleiding
- Daghulp
  - medisch kleuter dagverblijf
  - Boddaert
- Pleegzorg
- 24-uurs hulp
- crisisopvang
- Groenendaal (residentieel)

2. *Centrum voor Wonen, Zorg en Welzijn Noord (Leger des Heils)*

Door het Leger des Heils wordt residentiele jeugdhulpverlening en pleegzorg gegeven.

Het aanbod dat wordt geboden is:

- residentiele jeugdhulpverlening en pleegzorg
- residentiele hulp aan jongeren

Daarnaast bestaat het AJL. De AJL geeft hulp en zorg aan minderjarigen die dat (al dan niet onder dwang) nodig hebben. Ook voeren ze alle gebruikelijke jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering uit. In samenwerking met anderen, wordt aanvullende hulpverlening op vrijwillige basis geboden. Daarbij kan worden gedacht aan crisisopvang, 24-uurs opvang voor zwerfjongeren en dagtrainingsprogramma's voor minderjarigen, gericht op scholing en werktoeleiding.⁸

Het Leger des Heils coacht sinds 1998 bovendien probleemgezinnen onder de projectnaam '10' voor Toekomst. De naam verwijst naar de tien aandachtsgebieden in de thuissituatie waarop de hulp zich richt.

'10' voor Toekomst is een gezinsondersteunings- en begeleidingsprogramma en is gericht op de zogenoemde multi-problem gezinnen. Het programma stelt de vraag van de gezinnen centraal en kent een outreachende werkwijze. Dat wil zeggen dat de hulp actief wordt aangeboden aan mensen in hun eigen leefsituatie.

Uitgangspunt is een integrale benadering waarbij diverse elementen van de thuiszorg, jeugdhulpverlening en opvang zijn verweven. De inzet is het gezin de hulp te geven die het nodig heeft. Daartoe pakt de medewerker zoveel mogelijk van de problemen met de

⁷

website Base Groep

⁸

folder Ambulante Jeugdbescherming & Jeugdhulpverlening

ouder(s) op. Wanneer de medewerker de hulp zelf niet kan realiseren, neemt hij of zij een coördinerende rol op zich om vooral te voorkomen dat de hulpverlening langs elkaar heen werkt.

3. Pleeg Maat Zorgboerderijen

Een zorgboerderij is een land- of tuinbouwbedrijf waar mensen met een zorgvraag een passende dagbesteding vinden en/of meewerken. Een zorgboerderij speelt in op wat iemand kan.

De laatste jaren is de ontwikkeling van zorgboerderijen erg snel gegaan. Dit komt doordat er in de zorg steeds meer vraag is naar zorg op maat en een zo 'gewoon' mogelijk leven voor iedereen. Het past in de gewenste 'vermaatschappelijking' van zorg: mensen weer onderdeel maken van de samenleving.

De meeste boerderijen richten zich op een bepaalde groep mensen zoals mensen met een verstandelijke beperking, mensen met psychische of psychiatrische problemen, mensen met autisme of jongeren met leer- of opvoedingsmoeilijkheden.⁹

De zorgboerderij in Alteveer is gericht op pleegkinderen met specifieke gedragsproblemen.

---

⁹ website www.zorgboeren.nl

Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van de meldweek weergegeven. Eerst wordt ingegaan op een aantal algemene resultaten zoals het aantal meldingen, de melders, de wijze waarop de melders gewezen zijn op de meldweek en het object van de melding. Vervolgens worden de bevindingen beschreven.

Aantal meldingen

De Statenleden hebben tijdens de meldweek 100 keer telefonisch contact gehad met burgers die hun ervaringen over de jeugdzorg in de provincie Groningen met hen wilden delen. Twee registratieformulieren ontbreken, waardoor in de berekeningen van 98 bellers is uitgegaan.

In totaal zijn 28 mails ontvangen, waarvan drie een nadere toelichting vormden op een reeds eerder gevoerd gesprek. Het aantal brieven dat binnen is gekomen bedraagt zeven, waarbij twee nadere informatie gaven naar aanleiding van het gevoerde gesprek met een Statenlid.

Bij de algemene gegevens is alleen uitgegaan van de bellers omdat er bij de melders die op een andere wijze contact hebben gezocht teveel exacte gegevens ontbreken (bijvoorbeeld man/vrouw, hoe zijn de melders op de hoogte gekomen van de meldweek en of ze al dan niet hulpverlener zijn), hetgeen de uitkomsten sterk zou beïnvloeden. In de rapportage over de bevindingen zijn uiteraard wel alle meldingen meegenomen.

Melders

De meldingen zijn zeer divers van aard, evenals de melders zelf. Het varieert van ouders, grootouders, pleegouders, jeugdigen, buurtbewoners tot hulpverleners zowel in de directe zorg als politieagenten. Ook werd door een groep jongeren, die in een instelling verblijven, gezamenlijk gebeld. Van de bellers is 73,5% vrouw (n=72) en 26,5% man (n=26).

38% van de telefoontjes werd in de ochtend gepleegd (n=37), 51% in de middag (n=50) en 11% in de avond (n=11).

De verdeling van de telefoontjes over de dagen: op maandag werd 24 keer gebeld, op dinsdag 13 keer, op woensdag en vrijdag werd 21 keer een melding gedaan en op donderdag werd 18 keer gebeld. Na afloop van de meldweek is op dinsdag 15 februari nog een melding gedaan.

Circa één op de tien telefoongesprekken betrof een hulpverlener, waarbij vier meldingen afkomstig waren vanuit de politie.

Hoe zijn de melders op de hoogte gekomen van de meldweek jeugdzorg?

De melders zijn op de volgende wijze op de hoogte gekomen van de meldweek, waarbij in een aantal gevallen meerdere communicatiekanalen zijn genoemd: krant (n=39), de radio (n=23), de televisie (n=16), Noordtext/Nieuws TV (n= 7), bekenden (n=4) en de website van de provincie (n=1).

De categorie anders is zeventien keer aangegeven. De posters/flyers zijn vier keer genoemd en de brief die is verzonden vanuit de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen om de meldweek aan te kondigen wordt zes keer genoemd. Ook zijn twee melders via de Stichting Minderjarigen Noord Nederland op de meldweek geattendeerd. De overige meldingen betreffen: via het werk (drie keer), via een hulpverlener en bij één melding is dit onbekend.

Object van melding

De instellingen waarover is gemeld waren onderverdeeld in een aantal categorieën:

1. Bureau Jeugdzorg. Hieronder vallen (gezins-)voogdij, kinder- en opvoedtelefoon, advies- en meldpunt kindermishandeling, Halt-bureau, jeugdreclassering, vrijwillige hulpverlening, aanvullende diagnostiek, toegang/indicatiefunctie en de categorie anders;

2. Geïndiceerde jeugdzorg. Hieronder vallen ambulante gezinsbehandeling, pleegzorg/intensieve therapeutische behandeling, dagbehandeling, 24-uurs behandeling en de categorie anders;
3. Overig (niet door provincie gesubsidieerde vormen van jeugdzorg). Hieronder vallen de Raad voor de Kinderbescherming, GGZ-jeugd, hulpverlening licht verstandelijk gehandicapten, justitiële jeugdinrichtingen, landelijk werkende gezinsvoogdij-instellingen, opvang alleenstaande minderjarige asielzoekers en de categorie anders;
4. Voorzieningen op lokaal niveau. Hieronder vallen algemeen maatschappelijk werk, schoolmaatschappelijk werk, lokaal jeugdwerk en de categorie anders;
5. Klachtvoorzieningen. Hieronder vallen de vertrouwenspersoon jeugdzorg, informatie- en klachtenbureau gezondheidszorg, bureau voor rechtshulp, kinder- en jongerenrechtswinkel, inspectie jeugdzorg, rechtbank/kinderrechter, klachtencommissie en de categorie anders;
6. Overig. Hieronder vallen cliëntenorganisatie, algemene gezondheidszorg, politiek en de categorie anders.

Bevindingen

Voortdurend wordt heel expliciet aangegeven dat de melders blij zijn met het initiatief. Ze zijn blij dat ze hun verhaal kwijt kunnen. De bevindingen worden beschreven aan de hand van de instellingen weergegeven in de paragraaf 'object van melding'. Veel melders geven een reactie op meerdere instanties en meerdere aspecten van de hulpverlening. Dit is ook wel voorstelbaar omdat, wanneer iemand met jeugdzorg te maken krijgt, deze vaak ook met meerdere instanties in aanraking komt. Dit heeft als consequentie dat genoemde aantallen het totaal aantal reacties overstijgt.

Bureau Jeugdzorg

Bureau Jeugdzorg

In zeventien gevallen werden de Statenleden geïnformeerd over Bureau Jeugdzorg zelf. Het betrof veertien keer een negatieve ervaring en de overige melders waren positief.

De wachtlijsten worden als een probleem ervaren. Dit klinkt in de meeste gesprekken door. Eén van de oorzaken is het feit dat de indicatie voor de jeugd geestelijke gezondheidszorg pas geleden is toegevoegd aan de taken van Bureau Jeugdzorg.

In een gesprek is aangegeven dat wordt ervaren dat in Nederland uitgegaan wordt van ouders, de rechten van het kind worden niet beschermd. De situatie zou moeten zijn dat onvoorwaardelijk voor het kind wordt gekozen en dat daar het gezin in wordt meegenomen. Nu is het dus andersom.

De belangen van (mishandelende) ouders gaan altijd boven de belangen van het kind, omdat het idee dat het kind door de eigen ouder moet worden opgevoed tot, zoals iemand verwoordde, in het absurde wordt doorgetrokken. Zo is een beller van mening dat de privacy van de moeder boven de belangen van het kind wordt gesteld en een ander geeft aan dat ze als pleegouders niet wilden dat hun adres aan de ouder werd verstrekt, hetgeen Bureau Jeugdzorg wel heeft gedaan.

De procedures en regels is in een aantal meldingen genoemd (n=4). Regels gaan voor de belangen van het kind is de mening van een beller. Op steeds meer verschillende plaatsen worden indicaties gesteld en afgegeven. Er komen steeds meer regelingen en er moet steeds meer worden overlegd. Een beller noemt dat voorheen een consultatiebureau-arts direct een kind kon plaatsen bij het Medisch Kleuter Dagverblijf (MKD). Nu komt het kind, inclusief complete gegevens, voor een indicatie op de wachtlijst van Bureau Jeugdzorg te staan, vindt een screening plaats waarbij je je kunt afvragen wat de meerwaarde hiervan is en wordt het kind vervolgens op de wachtlijst van het MKD geplaatst. Het dossier gaat niet mee en verwijzers moeten opnieuw alle gegevens aanleveren.

Casus

Het gaat niet goed met een vierjarig kind. Er wordt een psychiatrisch probleem vermoed. De ouders gaan op zoek naar hulp. Met verklaringen van de huisarts, de leerkracht, de leerlingbegeleider, een psycholoog en eigen verklaringen wordt Bureau Jeugdzorg verzocht een indicatie af te geven voor het MKD. De ouders hebben ook al overleg gevoerd met het MKD en weten dat er een plaats voor hun kind is.

Bureau Jeugdzorg laat na een maand weten dat het probleem bij hen thuis hoort en heeft behoefte aan een diagnose van een psychiater. Met alle overhandigde verklaringen wordt niets gedaan.

Het kind dient zich met zijn ouders te vervoegen bij Accàre, waar een wachtlijst van zes tot acht maanden bestaat.

Over de hulpverlening wordt gezegd dat er onvoldoende coördinatie is (n=2) en dat kortdurende hulp niet altijd voldoende is. Sommige gezinnen hebben langdurige begeleiding nodig, maar die is onvoldoende voorhanden. (n=1)

Ook het aantal verschillende casemanagers waarmee een gezin wordt geconfronteerd gekoppeld aan het feit dat hier soms geen verklaring voor wordt gegeven, dat steeds opnieuw hetzelfde verhaal gehouden moet worden en de casemanager in de beleving van de beller weinig doet, wordt als een probleem ervaren. (n=4)

Een slechte bereikbaarheid is in vier gevallen genoemd. Ook is drie keer genoemd het niet nakomen van afspraken.

Ouders hebben het gevoel niet serieus genomen te worden en geven aan dat er meer gebruik gemaakt dient te worden van hun deskundigheid. (n=3)

Tegenover deze negatieve meldingen worden ook een aantal positieve opmerkingen geplaatst. (n=3)

Een beller laat weten dat hun kind en zichzelf als ouders veel aan de gesprekken bij Bureau Jeugdzorg hebben gehad, dat er naar elkaar werd geluisterd en dat het gezin er veel van heeft geleerd. Verder is een respectvolle behandeling en de betrokkenheid van de medewerkers van Bureau Jeugdzorg genoemd.

(gezins-)voogdij

Wanneer zorgen bestaan rondom de situatie waarin een kind opgroeit, doet de Raad voor de Kinderbescherming onderzoek en kan door de kinderrechter worden besloten tot een ondertoezichtstelling. Er wordt dan een gezinsvoogd van de afdeling Jeugdbescherming van Bureau Jeugdzorg aan het gezin toegekend. Een gezinsvoogd is een maatschappelijk werker die, voor de periode dat er een ondertoezichtstelling is, de vaste hulpverlener is. Er wordt een hulpverleningsplan geschreven waarbij de mening van de ouder en die van het kind vanaf 12 jaar worden meegenomen. Een gezinsvoogd ziet er op toe dat alles in het plan ook daadwerkelijk gebeurt. Een gezinsvoogd adviseert vooral, maar kan ook ingrijpen als dat nodig is.

De ouder(s) blijven bij een ondertoezichtstelling altijd een grote verantwoordelijkheid houden. Er is min of meer sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid. Doel van de ondertoezichtstelling is dat de opvoedingssituatie zo sterk wordt verbeterd dat de ondertoezichtstelling weer opgeheven kan worden. Per jaar wordt dat bekeken.

Het kan ook zo slecht gaan dat de voogdij wordt opgedragen aan de afdeling Jeugdbescherming van Bureau Jeugdzorg. Dat betekent dat de juridische verantwoordelijkheid voor het kind geheel bij deze instelling is komen te liggen. Net als bij een ondertoezichtstelling wordt een voogd benoemd.

Ouders blijven bij een voogdijmaatregel belangrijk voor een kind. Het contact tussen kind en ouder(s) is dus gewoon mogelijk, tenzij er zwaarwegende redenen zijn om dit anders af te spreken. Meestal woont het kind bij een voogdijmaatregel niet meer thuis. Een voogdijmaatregel wordt beëindigd als het kind 18 jaar is geworden.¹⁰

Over de (gezins)voogdij hebben 22 melders hun ervaringen gedeeld.

Een veel gehoorde klacht is dat cliënten te weinig contact hebben met de voogd waardoor deze het kind en het gezin onvoldoende kent. Ook is herhaaldelijk genoemd dat regelmatig wisseling van voogd plaatsvindt zonder een motivering daarbij en waarbij de cliënten steeds opnieuw hun verhaal moeten vertellen, de overdracht onvoldoende plaatsvindt waardoor ruis in de communicatie optreedt en dat soms te weinig met bestaande dossiers wordt gedaan en er opnieuw oordeelvorming plaatsvindt. De voogden worden beschreven als zijnde hulpverleners die sterk gebruik maken van macht en daarbij dreigementen uiten, afspraken niet nakomen en star en arrogant gedrag vertonen. Ook worden ze omschreven als hulpverleners die weinig mogelijkheden hebben om iets te ondernemen, maar ook weinig ondernemen. Ten slotte is door een drietal melders gesproken over hun rol als ouder, te weten dat de voogd teveel de kant van de vader kiest, een afschermende houding richting de ouder aanneemt en dat de ouder zich niet serieus genomen voelt door de voogd.

advies- en meldpunt kindermishandeling (AMK)

Een nieuwe inventarisatie heeft aan het licht gebracht dat veel meer kinderen in Nederland dan tot nu toe gedacht slachtoffer zijn van verschillende vormen van mishandeling (hieronder wordt verstaan zowel het slaan van kinderen als psychische mishandeling en verwaarlozing). Dat constateert Operatie Jong, een samenwerkingsverband van vijf ministeries op het gebied van jeugdzorg. De organisatie denkt dat het om honderdduizenden gevallen per jaar gaat. Tot nu toe is altijd uitgegaan van 50.000 tot 80.000 gevallen van kindermishandeling per jaar.¹¹

In totaal zijn negen meldingen binnengekomen over het AMK. Een derde hiervan gaat over de lange wachtlijsten. Eén beller laat weten dat het AMK de melding niet in behandeling neemt omdat de mishandeling van de kinderen niet op het hoofdadres plaatsvindt, maar tijdens het bezoek aan de andere ouder. De andere meldingen betreffen: het AMK onderneemt geen actie (twee keer), let niet op, komt afspraken niet na en geeft het gevoel de ander niet serieus te nemen.

jeugdreclassering

Over de jeugdreclassering is één keer gebeld, te weten dat ze hun afspraken niet nakomen.

jeugdzorg algemeen

In een aantal gevallen wordt niet over specifieke instanties gesproken, maar over de jeugdzorg in het algemeen. (n=30)

Dit biedt voldoende aanleiding om hieraan apart aandacht te besteden. Ook hier zijn zowel negatieve (n=24) als positieve meldingen (n=6).

Een beller stelt dat door reorganisaties alles heel onduidelijk geworden; wat is bijvoorbeeld de Base Groep? Ook is er onduidelijkheid omtrent de communicatie. Wie doet eigenlijk wat voor wie? Verder verwacht een beller dat veel klachten niet zullen worden gemeld in verband met intimidatie en de afhankelijkheid van de zorgvrager van instellingen en het systeem.

¹⁰ Deze tekst is ontleend aan de website van Bureau Jeugdzorg

¹¹ ANP, 9 februari 2005

De samenwerking met andere instellingen, zoals MEE en het maatschappelijk werk, wordt door vier bellers als onvoldoende beoordeeld. Twee bellers geven aan dat gemaakte afspraken niet worden nagekomen.

Een groot deel van de meldingen gaat over het niet gebruiken van de deskundigheid van de ouders, het geloof in de kinderen boven dat in de ouders en het niet luisteren naar de ouders (n=8). Als voorbeeld is hier genoemd het feit dat de ouders aangaven dat ze niet wilden dat hun kind op de hoogte zou worden gesteld van de ziekenhuisopname van één van de ouders en dat deze afspraak is geschonden. Ook vond een melder dat hulpverleners uitgaan van het slechte van de ouder (misbruik, verwaarlozing, etc.) en niet van de goede wil van hen.

Een drietal bellers is van mening dat jeugdzorg niets doet en chronisch tekort schiet. In een drietal meldingen komt verder naar voren dat je van het kastje naar de muur wordt gestuurd; een beller heeft de ervaring dat, wanneer je bij de verkeerde instelling terecht komt, niemand de moeite neemt je te verwijzen naar de juiste instantie. En als je dan eenmaal in die molen zit dan kom je er niet meer uit! Ook het te vaak wisselen van contactpersonen wordt een keer genoemd.

Het beëindigen van de jeugdzorg wanneer de jeugdige de 18-jarige leeftijd heeft bereikt wordt door een tweetal melders als te abrupt ervaren.

Ten slotte wordt hier, zoals ook al eerder naar voren is gekomen, door een melder aangegeven dat in de jeugdzorg teveel nadruk wordt gelegd op het verzorgen van registraties en het doorlopen van procedures waardoor het kind vanwege tijdgebrek in de knel komt.

Vier keer wordt genoemd dat het contact met jeugdzorg naar alle tevredenheid is verlopen. In een tweetal gevallen wordt ingegaan op de relatie politie - jeugdzorg. Deze samenwerking wordt als uitstekend ervaren en de politie heeft het idee niet meer te hoeven shoppen bij het signaleren van een probleem.

Geïndiceerde jeugdzorg *ambulante gezinsbehandeling*

Eén beller vindt dat het te lang duurt voordat effectieve hulp wordt geboden.

pleegzorg/intensieve therapeutische behandeling

In totaal wordt er dertien keer over de pleegzorg gemeld, twaalf meldingen zijn negatief en één is positief, te weten de gemotiveerdheid van de medewerkers die een pleeggezin begeleiden. Vanuit de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen (NVP) wordt gemeld dat pleegouders angstig zijn om te klagen bij de Base Groep omdat ze bang zijn dat het kind dan wellicht bij hen wordt weggehaald. Dit is vaker voorgekomen, vooral bij kinderen die een ondertoezichtstelling hebben. De communicatie met de Base Groep verloopt bovendien gebrekkig. Ook worden moeilijk verlopende bezoeken geregelingen doorgezet en versneld. Daarnaast is een trend waarneembaar om, ondanks de moeilijke situatie, kinderen versneld terug te plaatsen naar de biologische ouders. Dit is heel emotioneel voor de kinderen. De rechten van biologische ouders zijn vaak sterker dan de rechten van het kind.

Net als bij de voogd wordt gemeld dat de medewerker veel te weinig langskomt en het kind vaak niet kent. Ook zijn voogden moeilijk bereikbaar. (n=2)
Verder laat de begeleiding te wensen over. (n=4). Een oma die als een netwerkpleeggezin fungeert laat weten het eerste jaar geen begeleiding en vergoeding gehad te hebben omdat er een opnamestop in de pleegzorg was. Ook weten pleegouders niet waar ze heen moeten en hoe regelingen in elkaar zitten. Hierover zouden ze een jaar eerder al voorgelicht worden.

De wachtlijsten bij de pleegzorg zijn ook hier weer een zorg.

De rol van de eigen ouders wordt sterker en daardoor worden de pleegouders extra belast (n=3). Als voorbeeld wordt een vrijwillige plaatsing bij een pleeggezin genoemd, waarbij de pleegouders het als een soort hotelplaatsing beginnen te zien. De eigen ouders komen en halen het kind wanneer het hen uitkomt. Bezoekregelingen worden over het hoofd van de pleegouder heen geregeld; er wordt geen rekening mee gehouden of het al dan niet uitkomt.

Bovendien wordt onvoldoende gewaakt voor de privacy van het kind en de pleegouders. Eén pleeggezin is hierdoor in moeilijkheden gekomen. Dit wordt mede veroorzaakt door het bij de NVP geconstateerde feit dat pleegplaatsers vaak niet weten wat een 'geheime plaatsing' inhoudt.

Als probleem wordt verder naar voren gebracht de kosten van het pleegouderschap. (n=4)

De pleegvergoeding wordt wel geïndexeerd, echter er vindt alleen vergoeding voor de dagelijkse kosten plaats. Extra's zoals een vakantie en vervoer zijn kostbare aangelegenheden en hiervoor wordt geen vergoeding gegeven. Ook als pleegouders even een 'break' willen, worden ze gedwongen zelf opvang te regelen. Bij vrijwillige plaatsing zijn de kosten voor rekening van biologische ouders, echter als die niet betalen....

De mening van een jongere

De jeugdige melder vindt dat als een kind uit huis wordt geplaatst, de ouders uit de ouderlijke macht zijn gezet en het kind bij pleegouders wordt opgenomen, hij/zij daar kan blijven totdat hij/zij volwassen is. Dus niet steeds van de ene plek naar de andere. Ook al is het af en toe moeilijk, blijven praten is zijn devies.

dagbehandeling

Eén beller deelt zijn ervaringen over de dagbehandeling, te weten het ontbreken van afstemming met andere instellingen, geen adequate begeleiding, een erg aanbodgerichte begeleiding en het hulpverleningsplan wordt opgesteld op basis van verouderde rapporten.

24-uurs behandeling

Bovenstaande beller meldt hetzelfde ten aanzien van de 24-uurs behandeling. Ook twee andere melders gaan in op de aanbodgerichtheid waarmee wordt gewerkt (standaardbehandeling). Een ouder is van mening dat de Base Groep erg gericht is op het eigen aanbod. Ze zijn niet op de hoogte van andere hulpverleningsinstanties (behalve het aanbod van het Leger des Heils) en -mogelijkheden en staan hier per definitie sceptisch tegenover.

Opgemerkt wordt dat er bovendien een gebrek aan deskundigheid is bij specifieke problematiek (n=2), waarbij wordt opgemerkt dat het systeem niet is ingericht op autisme.

Verder belt een groep jongeren dat de wachtlijsten te lang zijn waardoor als ze klaar zijn met hun behandeling en naar bijvoorbeeld begeleid kamer wonen kunnen, ze soms wel een half tot een jaar moeten wachten. De groepsleden vinden daarnaast dat ze de toegewezen voogd te weinig zien (een keer per half jaar) en hebben behoefte aan meer contact zodat de voogd ook iets voor hen kan betekenen.

Een positieve melding over de 24-uurs behandeling betreft de tevredenheid over de begeleiding door de Base Groep. De andere melding gaat over Rensumaheerd. De mentor daar neemt de moeite het gezin te leren kennen, toont begrip en is benieuwd hoe de ouders tegen zaken aankijken.

anders

Een waarneming van een melder is dat in crisissituaties niet direct hulp kan worden geboden. Ook hier worden de lange wachttijden genoemd. Bovendien zijn in crisissituaties geen plaatsen beschikbaar op het platteland. Tevens zou de bereikbaarheid van Bureau Jeugdzorg in crisissituaties aan een nadere beschouwing onderworpen moeten worden.

Bij crisisopvang worden cliënten bovendien te lang op het politiebureau vastgehouden en moet stad en land worden afgebeld om een jeugdige onder te brengen. Zo vertelt een jeugdagent over een puber die van 14.00 uur tot 20.00 uur op het politiebureau verblijft, vervolgens naar Alteveer gebracht moet worden met een politieauto omdat Bureau Jeugdzorg geen vervoer heeft. Dit is een uur heen en een uur terug. In totaal zijn twee agenten acht uur met de puber bezig. Ook bevonden zich onlangs een paar hele kleine kinderen van 9.00 uur tot 17.00 uur op het bureau.

Overig (niet door provincie gesubsidieerde vormen van jeugdzorg)

Raad voor de Kinderbescherming

De Raad voor de Kinderbescherming doet onderzoek en geeft advies in situaties waarin de ontwikkeling van een kind wordt bedreigd. Bij kindermishandeling of verwaarlozing, maar ook bij echtscheiding, adoptie of strafzaken tegen kinderen. Bijvoorbeeld: wie krijgt het gezag over de kinderen na een scheiding?¹²

De meldingen (n=7) die over de Raad van Kinderbescherming worden gedaan zijn min of meer vergelijkbaar met alle reeds hierboven beschreven meldingen. Zo worden genoemd de wachtlijsten, de vele wisselingen in begeleiders waarbij voortdurend opnieuw het verhaal gedaan moet worden, het niet serieus nemen en het onder druk zetten van de ouders.

Ook de stugheid waarmee in regeltjes wordt gedacht en waarbij geen uitzondering mogelijk is, wordt gemeld.

Er zijn geen positieve meldingen over de Raad binnengekomen.

GGZ-jeugd

Over de GGZ-jeugd zijn drie meldingen binnengekomen, waarvan één positieve. De ene melder vindt dat wordt uitgegaan van het eigen aanbod en dat niet wordt gekeken naar wat integraal nodig is voor het kind. Het lijkt overal om een deel van het kind te gaan en nergens integraal. Instellingen hebben een arrogante houding, zelfredzaamheid en eigen kracht wordt onvoldoende benut. De andere melder is van mening dat er een te gering aanbod is. Diagnostiek is wel mogelijk, echter begeleiding lukt niet altijd mogelijk. De positieve melding betreft het goed luisteren en dat de hulp klantgericht is verleend.

hulpverlening licht verstandelijk gehandicapten

Een vijftal meldingen zijn binnengekomen en dit betreft de SPD/MEE. MEE is de vroegere SPD. MEE biedt onafhankelijke, laagdrempelige cliëntondersteuning aan alle mensen met een handicap, functiebeperking of chronische ziekte.

Een beller meldt dat de veranderde functie van MEE dramatische gevolgen heeft. Langdurige hulp aan zwakke gezinnen die die hulp erg nodig hebben is niet meer te krijgen. Ook wordt gesteld dat bij de omzetting van de SPD naar MEE een aantal taken is verdwenen, bijvoorbeeld de praktische pedagogische gezinsbegeleiding (PPG) en daar is niets voor in de plaats gekomen.

Het gebrek aan afstemming tussen jeugdzorg en MEE wordt in een tweetal meldingen genoemd. Ten slotte werd een ervaring gedeeld dat de SPD/MEE niet kon helpen in verband met een te hoog IQ.

¹²

De tekst is afkomstig van de website van de Raad voor de Kinderbescherming

justitiële jeugdinrichtingen

Over de justitiële jeugdinrichtingen is op 18 februari jl. in het nieuws verschenen dat de provincies alle zeventien jeugdgevangenissen in Nederland willen sluiten. De jongeren zouden dan in gesloten behandelcentra opgenomen dienen te worden. Ook zal daar geen onderscheid worden gemaakt tussen jeugdige delinquenten en onhandelbare jongeren omdat deze kampen met dezelfde problemen rondom agressie. De behandelwijze komt daardoor ook overeen. De regering en de Tweede Kamer vinden het juist een misstand dat veroordeelde jongeren samen met kinderen met gedragsproblemen zitten. Ze willen die groepen zo snel mogelijk scheiden.¹³

De meldingen ondersteunen de gedachtegang van de regering en de Tweede Kamer. Er zijn drie meldingen binnengekomen over de justitiële jeugdinrichting 't Poortje. Naast verontwaardiging over het feit dat kinderen met gedragsproblemen (veelal ADHD of een aanverwante stoornis) worden opgenomen in een jeugdgevangenis, bestaat grote zorg over dat civiel- en strafrechtelijk geplaatste kinderen door elkaar heen zitten. De civielrechtelijk geplaatste kinderen worden hier niet beter van. Verder wordt genoemd dat een behandeling in groepen niet goed is, omdat de kinderen elkaars gedrag gaan overnemen.

Voorzieningen op lokaal niveau

De enige opmerking die hierover is geplaatst is van een ouder die meldt dat de school van het kind zonder medeweten van de ouders het AMK heeft ingeschakeld.

Klachtvoorzieningen

Jeugdzorg heeft een klachtenregeling voor het geval iemand een klacht wil indienen. Hierover ontvangen de cliënten mondeling informatie aan het begin van de hulp. Buiten Bureau Jeugdzorg is ondersteuning mogelijk door Bureau Klachtenondersteuning Jeugdzorg (BKJ) en de cliëntenorganisatie Stichting Minderjarigen Noord-Nederland (SMN).

Vier negatieve meldingen zijn over de klachtvoorzieningen binnengekomen. Het betreft de drempeligheid, het niet goed geregeld zijn van de klachtafhandeling en het feit dat het Klachtenbureau geen oor heeft voor de problemen en de klager geen gespreksverslagen ziet. Ten slotte wordt met betrekking tot de klachtenregeling jeugdzorg opgemerkt dat niet wordt gereageerd op klachten.

rechtbank/kinderrechter

Over de rechtbank/kinderrechter zijn drie klachten genoemd. De eerste melding betreft het niet horen van een kind onder de twaalf jaar. De tweede melder vindt dat de kinderrechter niet objectief handelt. Ten slotte wordt gemeld dat de kinderrechter alleen maar naar de voogd luistert en niet naar de ouders.

Overig *politiek*

In totaal zijn tien reacties gegeven onder de kop 'politiek'.

Een melder vindt de keten van jeugdzorg slecht. De provincie is verantwoordelijk, maar niemand voelt zich in een specifieke situatie verantwoordelijk. Hulpverleners willen wel, maar kunnen vaak weinig en lopen ook tegen wachtlijsten aan. De wachtlijsten is een onderwerp dat door heel erg veel meldingen heen loopt, hetgeen in bovenstaande teksten ook reeds duidelijk is geworden. (n=6)

De bezuinigingen werken op het gebied van een tekort aan juiste capaciteit, kennis en kunde door. (n=2) Verder wordt gesteld dat het schrijnend is dat kinderen op een

¹³ Bron: ANP, 18 februari 2005

wachtlijst staan, terwijl er wel pleeggezinnen zijn die een plek vrij hebben, maar dat door geldgebrek bij de Base Groep het kind niet kan worden geplaatst.

Ook worden onder druk van de bezuinigingen kinderen te snel weer bij de ouders geplaatst. Ten slotte wordt gesproken over de therapeutische gezinsverpleging/pleegzorg. (n=2)

Het wordt tijd dat de therapeutische gezinsverpleging weer terug komt en uit de jeugdzorg wordt gehaald is de opvatting van een melder. De stichting die dit deed is door bezuinigingen opgeheven en de taken zijn verdeeld over de drie provincies. In Friesland en Drenthe gaat het redelijk, maar in Groningen is het gekoppeld aan Bureau Jeugdzorg. Daar sneeuwt het helemaal onder. De andere melder uit zijn zorg over de verdwijning van de therapeutische pleegzorg door de bezuinigingen.

Door de nieuwe Wet op de jeugdzorg wordt volgens de melders bureaucratisering in de hand gewerkt. Er zijn meer protocollen, er is meer administratie te doen. Al met al neemt dit 80% van de werktijd in beslag. Dit gaat ten koste van de cliënt.

Ook wordt opgemerkt dat de nieuwe wet nog nauwelijks bekend is en dat voorlichting aan hulpverleners nodig is.

anders

Onder dit kopje komen een paar algemene bevindingen aan bod. De onderwerpen zijn vrij divers van aard.

Wat een aantal keren is genoemd is dat er voor een kind met bijvoorbeeld autisme of de ziekte van Asperger niets is geregeld in de provincie Groningen.

Kinderen met deze ziektebeelden en hun ouders ondervinden veel problemen omdat de beperkingen op het eerste oog meestal niet zichtbaar zijn. Daardoor wordt tegen veel onbegrip en onkunde opgelopen. Er is een duidelijk gebrek aan kennis in de zorg en bij het onderwijs.

In 2002 is gekozen om het onderwijs voor leerlingen van 12 tot 18 jaar met leer- en gedragproblemen op te heffen. Dit zogeheten SVO-lom moest integreren in het reguliere VMBO. Hiervoor in de plaats kwam het systeem van de leerwegondersteuning (lwo). De achterliggende gedachte hiervan was: gelijke kansen voor alle leerlingen. Hoewel ze kunnen kiezen uit alle vakmogelijkheden schiet de pedagogische opvang voor hen per definitie tekort. Dat lastige leerlingen altijd afstromen is een ijzeren onderwijswet. Het gevolg van de maatregel is dan ook dat gelijke kansen voor deze leerlingen zijn omgeslagen in het tegenovergestelde. Een ander element is dat het SVO-lom vele leerlingen met autisme of autisme verwante contactstoornissen opving. Door het vastgestelde aannamebeleid vallen deze leerlingen tussen wal en schip. Dit betekent dat er voor veel leerlingen naar oplossingen gezocht moet worden die er voorheen gewoon waren.¹⁴ Het gevolg is dan ook dat veel van deze leerlingen thuis zitten omdat ze op school niet zijn te handhaven. Controle op deze leerlingen door de inspectie vindt niet plaats omdat de scholen deze uitval niet melden. Het onderwijsbeleid is namelijk dat bij uitval de desbetreffende school naar een nieuwe school moet zoeken voor de leerling en dat is bij deze categorie leerlingen erg moeilijk.

Sinds een jaar is er ook nog de zogenaamde rugzak. De rugzak kan worden opgehaald door bijvoorbeeld een slechtziende, een dove, een lichamelijk en/of een geestelijk gehandicapte en door zeer moeilijk opvoedbare kinderen (ZMOK). Kortom, leerlingen die totaal niet met elkaar vergelijkbaar zijn, maar die gemeen hebben dat ze allen, indien gewenst door de ouders, een plek kunnen opeisen in het regulier onderwijs. Het is duidelijk dat zowel voor scholen, maar nog meer voor ouders en leerlingen, de zorgstructuur in het onderwijs een volstrekt ontoegankelijk woud is geworden.¹⁵

¹⁴ Bron: de Volkskrant, 9 maart 2004

¹⁵ Bron: de Volkskrant, 9 maart 2004

Ook is uit onderzoek onder schooldirecteuren in het basis- en voortgezet onderwijs gebleken dat leraren niet goed voorbereid zijn op leerlingen met een handicap. Het gaat in het voortgezet onderwijs vooral om kinderen met een gedragsstoornis, zoals ADHD. Op basisscholen komen vooral rugzakleerlingen met een lichamelijke handicap of een spraakstoornis binnen.¹⁶

Kortom, er bestaat behoefte aan onderwijs op maat en zorg meer bereikbaar binnen de school. Balans heeft voorgesteld een expertisecentrum voor leerkrachten op te zetten en deze te koppelen aan de Hanzehogeschool. Momenteel traint Balans als cliëntenorganisatie de meeste uitlopende groepen zoals politieagenten, leerkrachten, consultatiebureau-artsen, peuterleidsters en apothekersassistenten. Dit is een onwenselijke situatie en iedereen die dit wenst zou een module voor zorgleerlingen moeten kunnen volgen bij de Hanzehogeschool.

Een ander gesignaleerd probleem betreft de onduidelijkheid rondom het persoonsgebonden budget (pgb). Opeens worden zorgboerderijen en opvangmogelijkheden uit de grond gestampt terwijl het de vraag is of kinderen hiermee worden geholpen of dat er een financieel motief aan de oprichting ten grondslag ligt. Immers, er vindt geen inhoudelijke controle op de uitgaven uit het pgb plaats.

Wettelijk is vastgesteld dat instellingen cliëntenraden moeten oprichten. Veelal worden cliëntenorganisaties hierbij gevraagd. Hoe graag ze het ook zouden willen, het is praktisch gezien niet haalbaar omdat met vrijwilligers wordt gewerkt! Hier dient aandacht voor te zijn.

Ook is genoemd dat de provinciegrenzen erg belemmerend werken. Als voorbeeld is genoemd een jeugdige woonachtig in Noord-Drenthe, naar school gaand in Groningen en waarbij de hulpverlening om de hoek zit, wordt gedwongen om naar een hulpverlener in Midden-Drenthe te gaan waarbij de moeder verplicht is iedere keer vrij te nemen van haar werk.

Begin januari 2005 hebben de GGZ Jeugd-instellingen vanuit het Ministerie van VWS en het College Tarieven Gezondheidszorg (CTG) een maatregel opgelegd gekregen waarbij het er kort gezegd op neer komt dat de meerkosten voor het optuigen van Bureau Jeugdzorg ten koste gaat van de patiëntenzorg binnen de GGZ. GGZ Groningen/jeugd en Accare moeten gezamenlijk circa € 1,5 miljoen inleveren terwijl Bureau Jeugdzorg € 8 ton toegewezen krijgt, wat voornamelijk overheadkosten zullen zijn. Al met al vloeit er voor de provincie Groningen nog € 7 ton weg.

Met betrekking tot de hulpverlening wordt geopperd dat het 'community support idee' goed is voor kinderen omdat je gebruik maakt van natuurlijke krachten. Er wordt als het ware een netwerk om het kind heen geformeerd, waarbij de deelnemers één norm hanteren. Krijgt het kind bijvoorbeeld niet zijn/haar zin en loopt het weg naar één van de groepsleden dan krijgt het kind ook daar niet zijn zin.

Eerst wordt geanalyseerd wat het probleem is, waarna doelstellingen worden geformuleerd. Vervolgens krijgt een gezin met behulp van het netwerk een half jaar de tijd om de doelstellingen te realiseren. In die tijd zien de leden van het netwerk elkaar op gezette tijden.

Community support vraagt om een regiefunctie. Per specifieke situatie zal moeten worden gekeken naar wie deze regiefunctie vervult. Dat kan bijvoorbeeld een pleegouder zijn of Bureau Jeugdzorg. Per definitie is het dus niet noodzakelijk dat Bureau Jeugdzorg deze rol voor haar rekening neemt.

De voordelen van het 'community support idee' is dat het allereerst goed is voor het kind. Na een half jaar bestaat goed zicht op de ontwikkelingen. Daarnaast wordt Bureau

---

¹⁶ Bron: ANP, 17 februari 2005

Jeugdzorg ontlast, houden de medewerkers meer tijd over om hun werk gemakkelijker te doen en vallen de kosten voor de hulpverlening van het kind een stuk lager uit.

Tijdens de telefoongesprekken is regelmatig aan de orde geweest het feit dat pleegouders eigenlijk geen rechten hebben. Een beller constateerde dat "moeilijk verlopende bezoeken worden doorgezet en versneld. Bovendien is het, ondanks de moeilijke situatie, tegenwoordig een nieuwe trend om kinderen versneld terug te plaatsen naar de biologische ouders. Dit is heel emotioneel voor de kinderen. De rechten van biologische ouders zijn vaak sterker dan de rechten van het kind". Het beleid van de Raad voor de Kinderbescherming is erop gericht om kinderen bij hun eigen ouders te laten zijn, zelfs ondanks verwaarlozing en mishandeling. Procedures zijn hier erg belangrijk.

Inmiddels maakt een arrest van de Hoge Raad het voor kinderrechters eenvoudiger om kinderen bij hun pleegouders te laten. Gehechtheid van kinderen aan een pleeggezin komt bij hun beslissingen centraal te staan.¹⁷

Toch is bij deze uitspraak nog wel een kanttekening te plaatsen. De gezinsvoogdij-instelling bepaalt of en wanneer kinderen teruggaan naar hun ouders. Kinderrechters raken hierbij alleen betrokken wanneer de pleegouders zich hiertegen verzetten. Dit gebeurt niet vaak omdat het veel geld en tijd kost.¹⁸

---

¹⁷ NRC Handelsblad, Ontaarde ouders, onthechte kinderen, 17 april 2004, p. 39 (Zaterdags Bijvoegsel)

¹⁸ NRC Handelsblad, Ontaarde ouders, onthechte kinderen, 17 april 2004, p. 39 (Zaterdags Bijvoegsel)

Tips

De melders hadden een aantal tips. Deze zijn verzameld en worden hieronder weergegeven. De tips zijn willekeurig genummerd.

De volgende tips zijn door de melders gedaan:

1. het maken van een voorlichtingsboekje voor ouders waarin instanties zijn opgenomen voor kinderen met ADHD of aanverwante stoornissen, zoals het Centrum Geestelijke Gezondheidszorg in het Refaja Ziekenhuis in Stadskanaal.
2. wanneer een omgangsregeling niet naar behoren wordt uitgevoerd zou dit juridisch beter geregeld moet worden. Ook zouden hieraan sancties gesteld moeten worden.
3. stuur kinderen niet midden in het schooljaar van 't Poortje naar huis want dan kunnen ze nergens terecht.
4. de samenwerking tussen de politie en jeugdzorg is goed, maar voor de jeugdige gebaseerd op vrijwilligheid. Als een jeugdige in aanraking komt met een jeugdagent en er een procesverbaal wordt opgemaakt, zou er een verplichte doorverwijzing moeten plaatsvinden naar jeugdzorg, zodat er niet alleen vanuit justitie, maar ook sociaal gezien een vangnet kan zijn. De jeugdige en ouders zien vaak niet in, in welke situatie de jeugdige zit of zou kunnen komen. Dus naast een strafwettelijk traject ook een zorgtraject.
Dit zou kunnen via een bestaande weg, namelijk de SBE (snelle beslis eenheid) waar procesverbalen worden beoordeeld. In deze SBE zitten diverse disciplines (GGZ, officier van justitie, etc.) en daar zou een procesverbaal moeten leiden tot een melding bij de jeugdzorg. Indien de jeugdige niet meewerkt dan moet dit in negatieve zin consequenties hebben voor de straf!
5. indien een gezin al bekend is bij de jeugdzorg en voor één kind een hulpverlener heeft en een tweede kind problemen krijgt dan moet niet een aparte procedure in werking treden met uiteindelijk resultaat een tweede hulpverlener in hetzelfde gezin. De eerste hulpverlener dient ook voor het tweede kind in actie te komen.
6. de Wet op de jeugdzorg is nog redelijk onbekend bij hulpverleners. Aan te raden valt voorlichting over de Wet op de jeugdzorg te geven.
7. met betrekking tot de zorg voor licht verstandelijk gehandicapten worden de volgende opmerkingen geplaatst:
  - er zijn veel te weinig opvangplaatsen voor licht verstandelijk gehandicapten;
  - de enige plaats in de provincie voor de opvang van licht verstandelijk gehandicapten is Driever's Dale. Zijn daar geen plaatsen beschikbaar dan moet een licht verstandelijke gehandicapte een plaats vinden buiten de provincie;
  - Driever's Dale is niet geschikt voor jongeren met veel gedragsproblemen;
  - er zou een soort Groot Emaus (Ermelo) voor het Noorden moeten komen waarbij de expertise in de noordelijke provincies daarvoor gezamenlijk gebruikt zouden moeten worden.
8. faciliteer pleegouders. Voor pleegouders wordt nu geen vakantiegeld beschikbaar gesteld. Er is geen geld voor de aanschaf van een computer of een fiets. Ook het afschaffen van het grijze kenteken pakt voor deze groep negatief uit. Pleegouders kunnen met deze kinderen al geen volledige functie uitoefenen dus een financiële compensatie voor wat extra zaken zou een welkome aanvulling zijn.
9. er zouden ook hulpverleners moeten komen die een gezin ondersteunen wanneer een kind ontspoot.
10. door de wetgeving rondom privacy is samenwerken en kennisoverdracht bijna onmogelijk. Dit is één van de redenen waarom verschillende hulpverleners langs elkaar heen werken. Een oplossing zou kunnen zijn het aanstellen van een gemeentelijke zorgcoördinator en een meldingsplicht voor (zorg)instellingen, waarbij ook de huisarts en het onderwijs worden betrokken. De privacy van de cliënt kan en moet in deze situatie in acht worden genomen. Voordelen van deze benadering: minder langs elkaar heen werken, minder bureaucratie, kortere lijnen en, gezien het feit dat lokaal een situatie het beste kan worden beoordeeld, de regie bij de gemeente.

11. een pilot 'community support' waarmee onderzocht kan worden of het idee een duidelijke meerwaarde heeft voor het kind en de kosten van de hulpverlening sterk dalen waardoor meer kinderen geholpen kunnen worden en de wachtlijsten vervolgens ook kleiner worden.
12. het kenbaar maken van de zorg rondom het wegvloeien van geld uit de provincie naar aanleiding van de maatregel die het ministerie van VWS en het CTG hebben opgelegd aan de GGZ Jeugd-instellingen en in overleg met de gedeputeerde onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om tot een oplossing te komen.
13. het opzetten van een expertisecentrum (gekoppeld aan de Hanzehogeschool) waar leerkrachten een module 'zorgleerlingen' kunnen volgen.
14. wellicht een open deur, maar communicatie is een punt dat grote aandacht verdient. Leg bijvoorbeeld uit waarom cliënten een nieuwe voogd of een andere hulpverlener toegewezen hebben gekregen.

Conclusies

In deze paragraaf worden conclusies getrokken naar aanleiding van de bevindingen van de meldweek. In ieder geval kan worden geconcludeerd dat de meldweek een prima instrument voor Statenleden is om snel heel veel informatie te verkrijgen.

Communicatie is een sleutelwoord dat in bijna alle punten aan de orde is en waar overal aandacht aan besteed dient te worden. Door te blijven communiceren tussen hulpverleners onderling, tussen instanties en met cliënten zal een deel van de problemen kunnen worden getackeld, in ieder geval zal er meer begrip ontstaan voor ieders positie en rol.

Ten tweede is de bureaucratie een heikel punt. Er wordt rigide met procedures en regels omgegaan. De administratieve romplomp is de afgelopen tijd alleen maar toegenomen. Geluiden hebben geklonken dat hulpverleners 80% van hun tijd bezig zijn met het doorlopen van de procedures, het voldoen aan de regels en de administratie. Het gevolg is dat het kind in de knel komt.

Ten derde kan nog veel worden verbeterd in de samenwerking tussen en afstemming van instanties. Adviezen worden niet overgenomen of er wordt niets mee gedaan. Onderzoeken worden opnieuw uitgevoerd, terwijl een volledige rapportage al beschikbaar is (privacy-regels).

Ouders hebben daarnaast het gevoel dat ze bij een instelling voor een stukje met hun kind terecht kunnen. Ze hebben niet het idee dat er integraal naar hun kind wordt gekeken. Bij iedere instelling moeten ze opnieuw hun verhaal doen. Ook heerst de opvatting dat je van het kastje naar de muur wordt gestuurd en dat het voorkomt dat, wanneer je bij de verkeerde instelling zit, je niet wordt doorverwezen naar de instantie die je wel kan helpen.

De keten van jeugdzorg wordt dus voortdurend onderbroken waarbij melders ook niet het idee hebben dat er cliëntgericht wordt gehandeld.

Ten vierde zijn de wachtlijsten een blijvend punt van zorg. De wachtlijsten met betrekking tot de indicatiestelling door Bureau Jeugdzorg zijn langer geworden vanwege onder meer het feit dat BJZ ook de indicatiestelling van de GGZ-jeugd in het takenpakket heeft gekregen. De opvang in crisissituaties verdient, gezien het urgente karakter ervan, nadere aandacht want ook hier worden cliënten met lange wachttijden geconfronteerd.

Bovendien is het feit dat de (gezins-)voogd te weinig contact heeft met de cliënt als een duidelijk signaal afgegeven. Ook het zonder motivering wisselen van hulpverleners (bijvoorbeeld gezinsvoogden of casemanagers) is een negatief punt waarmee cliënten worden geconfronteerd. Vervolgens geldt ook hier weer dat cliënten opnieuw hun verhaal moeten doen. Ook is geconstateerd dat door deze wisselingen ruis in de communicatie optreedt.

Een punt van zorg is verder het heersende gevoel van cliënten dat ze weinig serieus worden genomen door Bureau Jeugdzorg. Zo denken hulpverleners er eigenlijk niet aan om ouders bij het hulpverleningsproces te betrekken, terwijl ze wel heel deskundig zijn. Ook het feit dat kinderen boven de ouders worden geloofd is moeilijk door hen te aanvaarden. Bovendien staat het haaks op het feit dat het beleid van Bureau Jeugdzorg is dat er een hulpverleningsplan wordt geschreven waarbij de mening van de ouder en die van het kind vanaf 12 jaar worden meegenomen.

Duidelijk is naar voren gekomen dat melders het moeilijk vinden dat civiel- en strafrechtelijk geplaatste jongeren door elkaar heen zitten in 't Poortje. De heersende angst is dat civielrechtelijk geplaatste jongeren het gedrag van de strafrechtelijk geplaatste jongeren gaan overnemen.

De melding dat het AMK een mishandeling niet in behandeling neemt omdat de mishandeling niet op het hoofdadres plaatsvindt is een punt waarnaar gekeken moet worden. Een ander aandachtspunt is de melding van een vijftienjarige drugsverslaafde jongen die hulp zoekt en te horen krijgt dat de drugshulpverlening pas bij 18 jaar begint.

Er valt een trend te bespeuren in een sterkere behoefte aan omgangsbeleiding waarbij een tussenweg gevonden dient te worden tussen het belang van het kind en het belang van de biologische ouders. Op dit moment prevaleren de rechten van de biologische ouders. Het is tegenwoordig bovendien een trend om kinderen weer versneld terug te plaatsen bij de ouders.

Verder is een duidelijke discrepantie waar te nemen tussen de ondersteuning aan pleegouders en de biologische ouders. De begeleiding van de pleegouders laat te wensen over. De kosten van het pleegouderschap liggen hoog doordat alleen de dagelijkse kosten worden vergoed.

Ook de rechten van de pleegouders komen in de knel ten gunste van de rechten van de biologische ouders. Zo wordt bij de opstelling van een omgangsregeling onvoldoende rekening gehouden met de pleegouders.

Ten slotte is er voor kinderen met autisme of aanverwante stoornissen niets geregeld in de provincie Groningen. Ook zijn deze kinderen bij de verandering van het onderwijsbeleid tussen wal en schip terecht gekomen. Het zogeheten rugzakje dat onder meer voor deze groep kinderen beschikbaar wordt gesteld heeft tot vele vragen geleid. Kortom, er is behoefte aan onderwijs op maat en zorg meer bereikbaar binnen de school.

Samenvatting

Aanleiding

In de week van 7 tot en met 11 februari heeft de statencommissie Welzijn, Cultuur en Sociaal Beleid een meldweek jeugdzorg georganiseerd.

De commissie ontvangt periodiek rapportages over de stand van zaken met betrekking tot de jeugdzorg in de provincie Groningen. Ook worden regelmatig werkbezoeken afgelegd waar met beleidsmakers wordt gesproken.

De meldweek is opgezet om de werkelijkheid achter de cijfers te leren kennen.

Het initiatief is meldpunt genoemd omdat het zeker ook de bedoeling was positieve ervaringen te horen.

Het resultaat van de meldweek zou dienen te zijn inzicht in de problemen die met betrekking tot jeugdzorg (zijn) ontstaan en mogelijke suggesties voor verbetering.

Bevindingen

De Statenleden hebben tijdens de meldweek 100 keer telefonisch contact gehad met burgers die hun ervaringen over de jeugdzorg in de provincie Groningen met hen wilden delen. In totaal zijn 28 mails en zeven brieven ontvangen.

De meldingen zijn zeer divers van aard, evenals de melders zelf. Het varieert van ouders, grootouders, pleegouders, jeugdigen, buurtbewoners tot hulpverleners zowel in de directe zorg als politieagenten. Ook werd door een groep jongeren, die in een instelling verblijven, gezamenlijk gebeld.

Van de bellers is 73,5% vrouw (n=72) en 26,5% man (n=26).

38% van de telefoontjes werd in de ochtend gepleegd (n=37), 51% in de middag (n=50) en 11% in de avond (n=11).

De verdeling van de telefoontjes over de dagen: op maandag werd 24 keer gebeld, op dinsdag 13 keer, op woensdag en vrijdag werd 21 keer een melding gedaan en op donderdag werd 18 keer gebeld. Na afloop van de meldweek is op dinsdag 15 februari nog een melding gedaan.

Circa één op de tien telefoongesprekken betrof een hulpverlener, waarbij vier meldingen afkomstig waren vanuit de politie.

De instellingen waarover is gemeld waren onderverdeeld in een aantal categorieën:

1. Bureau Jeugdzorg. Hieronder vallen (gezins-)voogdij, kinder- en opvoedtelefoon, advies- en meldpunt kindermishandeling, Halt-bureau, jeugdreclassering, vrijwillige hulpverlening, aanvullende diagnostiek, toegang/indicatiefunctie en de categorie anders;
2. Geïndiceerde jeugdzorg. Hieronder vallen ambulante gezinsbehandeling, pleegzorg/intensieve therapeutische behandeling, dagbehandeling, 24-uurs behandeling en de categorie anders;
3. Overig (niet door provincie gesubsidieerde vormen van jeugdzorg). Hieronder vallen de Raad voor de Kinderbescherming, GGZ-jeugd, hulpverlening licht verstandelijk gehandicapt, justitiële jeugdinrichtingen, landelijk werkende gezinsvoogdij-instellingen, opvang alleenstaande minderjarige asielzoekers en de categorie anders;
4. Voorzieningen op lokaal niveau. Hieronder vallen algemeen maatschappelijk werk, schoolmaatschappelijk werk, lokaal jeugdwerk en de categorie anders;
5. Klachtvoorzieningen. Hieronder vallen de vertrouwenspersoon jeugdzorg, informatie- en klachtenbureau gezondheidszorg, bureau voor rechtshulp, kinderen jongerenrechtswinkel, inspectie jeugdzorg, rechtbank/kinderrechter, klachtencommissie en de categorie anders;
6. Overig. Hieronder vallen cliëntenorganisatie, algemene gezondheidszorg, politiek en de categorie anders.

Veel melders geven een reactie op meerdere instanties en meerdere aspecten van de hulpverlening. Dit is ook wel voorstelbaar omdat, wanneer iemand met jeugdzorg te

maken krijgt, deze vaak ook met meerdere instanties in aanraking komt. Dit heeft als consequentie dat genoemde aantallen het totaal aantal reacties overstijgt.

Conclusies

In deze paragraaf worden conclusies getrokken naar aanleiding van de bevindingen van de meldweek. In ieder geval kan worden geconcludeerd dat de meldweek een prima instrument voor Statenleden is om snel heel veel informatie te verkrijgen.

Communicatie is een sleutelwoord dat in bijna alle punten aan de orde is en waar overal aandacht aan besteed dient te worden. Door te blijven communiceren tussen hulpverleners onderling, tussen instanties en met cliënten zal een deel van de problemen kunnen worden getackeld, in ieder geval zal er meer begrip ontstaan voor ieders positie en rol.

Ten tweede is de bureaucratie een heikel punt. Er wordt rigide met procedures en regels omgegaan. De administratieve romplomp is de afgelopen tijd alleen maar toegenomen. Geluiden hebben geklonken dat hulpverleners 80% van hun tijd bezig zijn met het doorlopen van de procedures, het voldoen aan de regels en de administratie. Het gevolg is dat het kind in de knel komt.

Ten derde kan nog veel worden verbeterd in de samenwerking tussen en afstemming van instanties. Adviezen worden niet overgenomen of er wordt niets mee gedaan. Onderzoeken worden opnieuw uitgevoerd, terwijl een volledige rapportage al beschikbaar is (privacy-regels).

Ouders hebben daarnaast het gevoel dat ze bij een instelling voor een stukje met hun kind terecht kunnen. Ze hebben niet het idee dat er integraal naar hun kind wordt gekeken. Bij iedere instelling moeten ze opnieuw hun verhaal doen. Ook heerst de opvatting dat je van het kastje naar de muur wordt gestuurd en dat het voorkomt dat, wanneer je bij de verkeerde instelling zit, je niet wordt doorverwezen naar de instantie die je wel kan helpen.

De keten van jeugdzorg wordt dus voortdurend onderbroken waarbij melders ook niet het idee hebben dat er cliëntgericht wordt gehandeld.

Ten vierde zijn de wachtlijsten een blijvend punt van zorg. De wachtlijsten met betrekking tot de indicatiestelling door Bureau Jeugdzorg zijn langer geworden vanwege onder meer het feit dat BJZ ook de indicatiestelling van de GGZ-jeugd in het takenpakket heeft gekregen. De opvang in crisissituaties verdient, gezien het urgente karakter ervan, nadere aandacht want ook hier worden cliënten met lange wachttijden geconfronteerd.

Bovendien is het feit dat de (gezins-)voogd te weinig contact heeft met de cliënt als een duidelijk signaal afgegeven. Ook het zonder motivering wisselen van hulpverleners (bijvoorbeeld gezinsvoogden of casemanagers) is een negatief punt waarmee cliënten worden geconfronteerd. Vervolgens geldt ook hier weer dat cliënten opnieuw hun verhaal moeten doen. Ook is geconstateerd dat door deze wisselingen ruis in de communicatie optreedt.

Een punt van zorg is verder het heersende gevoel van cliënten dat ze weinig serieus worden genomen door Bureau Jeugdzorg. Zo denken hulpverleners er eigenlijk niet aan om ouders bij het hulpverleningsproces te betrekken, terwijl ze wel heel deskundig zijn. Ook het feit dat kinderen boven de ouders worden geloofd is moeilijk door hen te aanvaarden. Bovendien staat het haaks op het feit dat het beleid van Bureau Jeugdzorg is dat er een hulpverleningsplan wordt geschreven waarbij de mening van de ouder en die van het kind vanaf 12 jaar worden meegenomen.

Duidelijk is naar voren gekomen dat melders het moeilijk vinden dat civiel- en strafrechtelijk geplaatste jongeren door elkaar heen zitten in 't Poortje. De heersende

angst is dat civielrechtelijk geplaatste jongeren het gedrag van de strafrechtelijk geplaatste jongeren gaan overnemen.

De melding dat het AMK een mishandeling niet in behandeling neemt omdat de mishandeling niet op het hoofdadres plaatsvindt is een punt waarnaar gekeken moet worden. Een ander aandachtspunt is de melding van een vijftienjarige drugsverslaafde jongen die hulp zoekt en te horen krijgt dat de drugshulpverlening pas bij 18 jaar begint.

Er valt een trend te bespeuren in een sterkere behoefte aan omgangsbeleiding waarbij een tussenweg gevonden dient te worden tussen het belang van het kind en het belang van de biologische ouders. Op dit moment prevaleren de rechten van de biologische ouders. Het is tegenwoordig bovendien een trend om kinderen weer versneld terug te plaatsen bij de ouders.

Verder is een duidelijke discrepantie waar te nemen tussen de ondersteuning aan pleegouders en de biologische ouders. De begeleiding van de pleegouders laat te wensen over. De kosten van het pleegouderschap liggen hoog doordat alleen de dagelijkse kosten worden vergoed.

Ook de rechten van de pleegouders komen in de knel ten gunste van de rechten van de biologische ouders. Zo wordt bij de opstelling van een omgangsregeling onvoldoende rekening gehouden met de pleegouders.

Ten slotte is er voor kinderen met autisme of aanverwante stoornissen niets geregeld in de provincie Groningen. Ook zijn deze kinderen bij de verandering van het onderwijsbeleid tussen wal en schip terecht gekomen. Het zogeheten rugzakje dat onder meer voor deze groep kinderen beschikbaar wordt gesteld heeft tot vele vragen geleid. Kortom, er is behoefte aan onderwijs op maat en zorg meer bereikbaar binnen de school.

REGISTRATIEFORMULIER MELDWEK JEUGDZORG

Naam Statenlid	
Tijdstip	

Cliëntgegevens:

Datum binnenkomst	
Geslacht (man/vrouw)	
Cliënt jeugdzorg:	
Jongere (ouder/jonger dan 12 jr.)	
Ouder/verzorger	
Geen cliënt jeugdzorg:	
Familie/hulpverlener/kennis/anders...	
Woonplaats	
Melder is op de hoogte gekomen van de meldweek door	
Krant	
Radio	
TV	
Website provincie	
Website Statenfractie	
Website SPC/BKJ	
Noordtext/NieuwsTV	
Provinciale informatiepagina	
Via een bekende	
Anders	

Bejegening:	
Hulpverlener niet neutraal	
Grensoverschrijdend gedrag hulpverlener verbaal/fysiek	
Oneigenlijk gebruik maken van machtspositie	
Onvoldoende aandacht/wil niet luisteren	
Anders	
Bereikbaarheid/ beschikbaarheid	
Hulpverlener komt afspraken/beloftes niet na	
Niet beantwoorden van vragen	
Hulpverlener niet bereikbaar/vervanging niet goed geregeld	
Wachtlijst	
Anders	
Informatievoorziening/ gebrekkige informatie	
Over werkwijze instelling	
Over te volgen jeugdhulpverleningsproces	
Over welzijn/welbevinden kind/jongere	
Over rechten van cliënten binnen de jhv/jb	
Anders	
Wijze van onderzoek	
Onvoldoende inbreng cliënt	
Onredelijk lange termijn	
Kwaliteit van onderzoeksbevindingen onvoldoende	
Onderzoek niet zorgvuldig	
Anders	
Hulpverleningsplan/ rapportage	
Geen hulpverleningsplan/rapportage	

Geen tijdig hulpverleningsplan/rapportage	
Onvoldoende inbreng cliënt	
Onvoldoende kwaliteit	
Geen of tijdige of onvoldoende evaluatie	
Onvoldoende aanpassing van hulpverleningsplan/rapportage	
Anders	
Beslissingen	
Onzorgvuldigheid rondom beslissingen	
Gebrekkige onderbouwing/motivering	
Onvoldoende betrokken bij besluitvorming	
Ongelijke behandeling (komt veel bij jongeren voor)	
Gerechtvaardige verwachtingen geschonden	
Onredelijke belangenafweging	
Voor beslissing ontbreekt wettelijke basis	
Anders	
Uitvoering hulpverlening	
Behandeling en begeleiding	
Onvoldoende activiteiten om gestelde doelen te behalen	
Veiligheid en Welzijn	
Huisregels oneens	
Materiele verblijfszaken (def.:materiele zaken in instellingen: raam sluit niet, etc.)	
Financiële kwesties	
Onvoldoende nazorg	
Anders	
Klachten met betrekking tot inzage/ afgifte	
Geen inzage/afgifte	
Onvoldoende/geen motivatie weigering inzage/afgifte	

Geen correctie mogelijkheid/mogelijkheid tot toevoegen commentaar	
Onjuiste interpretatie van begrip werkaantekeningen	
Onredelijk lange termijn	
Anders	
Privacy	
Schending privacy in een voorziening (bv. in je kamer komen, post openen)	
Schending privacy door verslaglegging naar derden	
Anders	
Beleid	
Beleid van de instellingen	
Anders	
Samenwerking tussen instellingen	
Onvoldoende afstemming van hulpverlening tussen instellingen	
Anders	
Klachtenprocedure/afhandeling	
Geen informatie klachtenregeling	
Niet volgen van klachtreglement	
Hoor en wederhoor niet of onvoldoende plaatsgevonden	
Overschrijden van termijnen	
Klachtreglement in strijd met de wet	
Niet opvolgen/uitvoeren van uitspraak van kl.cie door directeur instelling	
Mededeling van de directeur	
Onvoldoende motivering van de uitspraak van de klachtencommissie	
Ontbreken van aanbevelingen van de interne klachtencommissie	
Anders	
Melding is positief/negatief	

Bureau Jeugdzorg	
(Gezins)voogdij	
Kinder- en opvoedtelefoon	
Advies- en meldpunt kindermishandeling	
Halt-bureau	
Jeugdreclassering	
Vrijwillige hulpverlening	
Aanvullende diagnostiek	
Toegang/indicatiefunctie	
Anders	
Geïndiceerde jeugdzorg	
Ambulante gezinsbehandeling	
Pleegzorg/intensieve therapeutische behandeling (ITB)	
Dagbehandeling	
24-uurs behandeling	
Anders	
Overig (niet door provincie gesubsidieerde vormen van jeugdzorg)	
Raad voor de kindbescherming	
GGZ-jeugd	
Hulpverlening LVG (licht verstandelijk gehandicapten)	
Justitiële jeugdinrichtingen	
Landelijk werkende gezinsvoogdij-instellingen	
Opvang alleenstaande minderjarige asielzoekers (AMA's)	
Anders	

Voorzieningen op lokaal niveau	
Algemeen maatschappelijk werk	
Schoolmaatschappelijk werk	
Lokaal jeugdwerk	
Anders	
Klachtvoorzieningen	
Vertrouwenspersoon jeugdzorg	
Informatie- en klachtenbureau gezondheidszorg (IKG)	
Advocaat	
Bureau voor rechtshulp	
Kinder- en jongerenrechtswinkel	
Inspectie jeugdzorg	
Rechtbank/kinderrechter	
Klachtencommissie	
Anders	
Overig	
Cliëntenorganisatie	
Algemeen gezondheidszorg	
Politiek	
Anders	
In welke periode speelde de ervaring?	
Nu	
Korter dan een half jaar geleden	
Tussen een half jaar en een jaar geleden	
Langer dan een jaar geleden	

Heeft de melder verder nog behoefte aan contact met Bureau Klachtenondersteuning Jeugdzorg (BKJ)?	
Nee	
Ja	
Zo ja:	
Naam:	
Adres:	
Postcode/woonplaats:	
Telefoon:	
E-mail:	
Opmerkingen	

Gespreksverslag

Bijlage 2 Publiciteit

Publiciteit met betrekking tot de meldweek (zo volledig mogelijk, alle huis-aan-huisbladen zijn niet gecheckt)

Radio

- radiospots op: Rebecca FM, Radio Continu, Touch Radio (radio Oost-Groningen), Freez FM en OOG radio
- interview H. Hemmes voorafgaand aan de meldweek bij Radio Noord
- bericht op Radio 1
- interview H.Hemmes op radio Westerwolde
- (nieuws)bericht op RTV Noord (1x TV, 3x radio)
- interview H.Hemmes in zaterdagmagazine van Touch Radio

Krant

- artikel + foto in dagblad Trouw
- 3 x artikel (1x met foto) Dagblad voor het Noorden
- uitgebreid artikel + foto Gezinsbode
- artikel in de Veendammer
- bericht in het Friesch Dagblad

Provinciale publiciteit

- publicatie op provinciale informatiepagina (verschijnt in alle Groninger huis-aan-huisbladen)
- Hotspot op www.provinciegroningen.nl
- 2x nieuwsbericht op www.provinciegroningen.nl
- bericht in personeelsblad Gronoloog (maart 2005)
- artikel op de provinciale informatiepagina van eind februari 2005

Websites

- bericht op SP-site provincie Noord-Holland
- bericht op SP-site provincie Groningen
- bericht op provinciale site D66
- bericht op provinciale site PvdA
- bericht op provinciale site ChristenUnie
- bericht op provinciale site GroenLinks
- bericht op SP-site Stadskanaal/Vlagtwedde
- bericht op SP-site stad Groningen
- bericht op weblog Fleur Gräper-van Koolwijk
- bericht op weblog Rosita van Gijlswijk

- bericht op website RTV Noord
- bericht op website Bureau Klachtenondersteuning Jeugdzorg
- bericht op www.nieuwsbank.nl
- bericht op NieuwsTV/kabelkrant
- bericht op de Groninger Internet Courant (www.gic.nl)

Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen

- melding in brief van de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen Groningen/Drenthe
- bericht op website van de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen Groningen/Drenthe

Posters (500) en flyers (10.000) bij de volgende organisaties/instellingen:

- GGZ Jeugd Groningen
- Bureau Jeugdzorg
- Bureau Klachtenondersteuning Jeugdzorg (BKJ)
- Centrale opname van de Base-groep
- Raad van bestuur en stafdiensten Base-groep
- Pleegzorg Groningen
- Medisch Kleuter Dagverblijf Haren
- Medisch Kleuter Dagverblijf Veendam
- Boddaert Groningen
- Boddaert Hoogezand
- Groenendaal Groningen
- 24-uurshulp Groningen
- Vakgroep seksueel misbruik Groningen
- Speltherapie Groningen
- Wonen met begeleiding Groningen
- Hulp aan Huis Groningen
- Vakgroep Ouderbegeleiding Haren
- Leger des Heils Groningen + aanverwante organisaties van het Leger des Heils
- Groninger gemeentehuizen
- Huisartsen in de provincie Groningen
- Politiebureaus in de provincie Groningen
- Scholen in de provincie Groningen (voortgezet/middelbaar onderwijs)
- Buurt-, jeugd- en jongerencentra in de provincie Groningen
- Dorpshuizen in de provincie Groningen
- Welzijn- en jeugdinstanties in de provincie Groningen
- Ziekenhuizen in de provincie Groningen
- Bibliotheken/Jongeren Informatiepunten (JIP) in de provincie Groningen

Woordelijk verslag van de bespreking in de commissie Welzijn, Cultuur en Sociaal beleid op 2 maart 2005.

Rapportage van de meldweek jeugdzorg. Hierbij wordt ook de brief van Accàre van 31 januari 2005 betreffende de bezuinigingsmaatregel betrokken

De voorzitter constateert dat nu nog vijf bespreekpunten voorliggen en spreekt de wens uit dat de commissieleden zich qua spreektijd in toom weten te houden.

Zij maakt melding van een telefoontje van de stichting Kinderen, Ouders en Grootouders in de Jeugdzorg. Deze hebben aangegeven op 6 april de commissie te willen bezoeken om een prijs te overhandigen naar aanleiding van de organisatie van de Meldweek.

De voorzitter geeft het woord nu aan de heer Van 't Hek:

Dhr. Van 't Hek: "Allereerst dames en heren, een woord van buitengewone dank dat ik hier mag zijn. Mijn naam is Huub van 't Hek uit Haren. Enige maanden geleden was ik de bekendste pleegvader die Nederland op dat moment had. Ook uit anderen hoofde bemoei ik mij zeer intensief met alle vakgebieden die jeugdzorg en kinderbescherming aangaan. Waar we vanmiddag voor moeten pleiten is dat een brug wordt geslagen tussen wat wij weten en waarover u beslist. Daartussen gaapt een levensgroot gat. Ik feliciteer de commissie met het gedane onderzoek en die prijs kunt u van mij nogmaals driedubbel krijgen. Een buitengewoon verstandig initiatief. Maar het belang van een brug slaan tussen wat wij weten en waarover u beslist wil ik nogmaals onderstrepen. Ik geef u mee dat ik bovenaan uw lijstje wil zien staan dat u kiest voor kinderen. Dat wordt nu niet gedaan. Ongeacht in welke situatie u terecht komt, u kiest voor een kind. Daarna volgt pas de rest. Dat gebeurt nergens in Nederland. Groningen zou zichzelf sieren als het eindelijk die stap kon zetten, voor het kiezen voor kinderen. In het land wordt een discussie gevoerd over de pedagogische en psychiatrische kant van het kind. Op basis van wat wij weten kan ik u zeggen dat we een arbeidsmarkt tegemoet gaan van rond de 600.000 mensen die niet getraind zijn in de factor arbeid en die niet kunnen samenwerken. Dat is grotendeels psychiatrisch fundament. Mijn pleidooi is dat u een diepgaande studie maakt van wat we met juist die psychiatrisch geschonden kinderen moeten. En daar moet heel veel, buitengewoon veel. Als ik kijk naar wat u nu doet, dan geef ik u mee dat u het op papier buitengewoon sterk geregeld hebt. Wij zouden zo dolgraag zien dat het op papier wat minder geregeld zou zijn en praktisch zoveel beter. Mag ik u ook vragen om u eens te verdiepen in de positie van het pleegouderschap. Dat zou mij voor alle pleegouders die er in Nederland zijn, en zeker ook in Groningen, buitengewoon welkom zijn. De inspanningen van die mensen zijn ernstig hoog en de behandeling van de mensen laat in veel gevallen zeer te wensen over. Mijn pleidooi bij u geldt dat u niet een hele middag praat over het rondpompen van geld, zoals ik de gedeputeerde net hoorde doen. 9 ton hier, 7 ton daar en 8 ton zus, en dat leidt dan weer tot wachtlijsten. Geachte gedeputeerde, als u een wachtlijst wilt, dan krijgt u hem. Als u hem niet wilt, dan heeft u hem niet. Als u geld rondpompt, maakt u het kind tot inzet van een concurrentiestrijd en dat zou mij zeer spijten. Daar zijn we eigenlijk in Nederland mee bezig en dat spijt me buitengewoon. Ik zeg u op voorhand met alle kennis die we hebben: er is geen gebrek aan geld, maar gebrek aan creativiteit om het te besteden en in te zetten. Ook daar moet u eens heel goed over nadenken. Als u naar Jeugdzorg en Kinderbescherming blijft kijken op de manier zoals u nu doet, dan zal er per definitie altijd gebrek aan geld zijn. U kijkt wel, u ziet niet, laat staan dat u waarneemt. Mogelijk heeft u van de week op de voorpagina van het NRC-Handelsblad het verhaal gelezen dat we een beetje minder hard moeten zijn met de IQ-testen en alle conclusies die daaraan worden verbonden in verband

met lichtverstandelijk gehandicapt zijn. Zou u dat rapport willen opvragen en mee willen nemen in uw discussie en besluitvorming? Er lopen heel veel kinderen rond die helemaal niet zo lichtverstandelijk gehandicapt zijn, zoals wij dat graag willen. Het is in dit verband misschien leuk om te weten dat 25% van de meisjes die aan anorexia lijden in feite hoogbegaafd zijn. De vraag is hoe u kijkt en wat u ziet. De provincies zouden de strafrechtketen moeten afschaffen, daar ben ik een groot voorstander van. Strafrecht lost voor een kind niets op, heeft het nooit opgelost en zal het nooit oplossen. Dat u kinderen behandelen moet, dát moet u bovenaan de lijst zetten, maar zet er dan wel bij dat eerst gevraagd moet worden naar de oorsprong van het gedrag. De uiting van het gedrag kan in een x-aantal gevallen precies hetzelfde zijn, maar daar behandelen we dat kind niet voor, de vraag is wat de oorsprong van het gedrag zal zijn. Op basis daarvan start u een behandeling. Ik ben hier nu geweest en laat ik afsluiten met deze zin: wij doen wat werkt en dat heeft voor u nu een gezicht."

Mw. De Winter-Wijffels (CDA) vraagt ter verduidelijking of dhr. Van 't Hek aan een organisatie verbonden is.

Dhr. Van 't Hek antwoordt dat dit niet het geval is.

Dhr. Zanen (PvH) is benieuwd naar de creativiteit die ook van de commissieleden gevraagd wordt, tegenover het gebrek aan middelen dat de gedeputeerde signaleerde. Kan dhr. Van 't Hek zijn ideeën hierover delen met deze commissie?

Dhr. Van 't Hek lijkt het niet verstandig om dat vanmiddag te doen, want dan zou de rest van de vergadering wel eens gigantisch kunnen gaan uitlopen.

Dhr. Van Zuijlen (GroenLinks) gaat in op de opmerking dat het rondpompen van geld het kind tot inzet van een concurrentiestrijd zou maken. Daar kan hij zich wel in vinden, maar het probleem van de commissie is wel hoe je zoiets aanstuurt. Vanuit de verte? De Staten, met GS ertussen, de instellingen erachter of individuele personen? Heeft dhr. Van 't Hek suggesties hoe men in dat soort processen de creativiteit zou kunnen aansturen vanaf de positie waar de commissieleden zich bevinden?

Dhr. Van 't Hek constateert dat de manier waarop nu met elkaar wordt gewerkt het probleem niet zal oplossen. Hij wil daar in alle rust eens over denken, ook in samenspraak met de commissie.

De voorzitter geeft nu het stuk in bespreking. De meeste commissieleden hebben mee aan de telefoon gezeten, maar zij uit de wens dat men toch verder zijn/haar gedachten hierover wil formuleren en dat in de besprekingen ook wordt meegenomen wat in het vervolg aan GS gevraagd zal worden. Dan kan aan het eind van de bespreking erop terug worden gekomen in welke vorm het gegoten zal worden.

Mw. De Winter-Wijffels (CDA) is verheugd dat zoveel aandacht aan jeugdzorg is besteed en dat het meldpunt in die zin een goede aanvulling geweest is op de informatieverstrekking rondom het reilen en zeilen en goed en minder goed functioneren van de diverse instanties. Zorg voor de jeugd staat bij het CDA wel degelijk voorop. Bij het meldpunt zijn vele reacties binnengekomen en daaruit blijkt dat heel veel voor verbetering vatbaar is. Daarbij wil de CDA-fractie er echter wel heel sterk de aandacht op vestigen dat dit een meldpunt betreft en geen onderzoek. Vandaar dat hier ook niet direct cijfers op los gelaten kunnen worden. Dat betekent niet dat mw. De Winter het belang van de ingekomen signalen zal onderschatten. Dit betrof niet alleen signalen, maar ook keiharde alarmbellen en daar moet de commissie zeker voor open staan en op reageren. Concreet betrof het 135 meldingen en dat is veel. Binnen korte termijn zal moeten worden opgelost wat daarmee moet gebeuren, want dit mag geen papieren tijger worden. Maar gezien het feit dat het meldingen betrof en geen statistisch onderzoek

denkt zij wel dat het goed is dat wederhoor zal plaatsvinden vanuit de organisaties die de zorg leveren. Zij vraagt aan de gedeputeerde of zij op korte termijn kans ziet om wederhoor te laten plaatsvinden en dat daarover een rapportage wordt verstrekt, zodat op heel korte termijn hierop gereageerd kan worden.

Wat betreft de brief van Accare geeft mw. De Winter aan enigszins geschrokken te zijn. Zij spreekt van een *gezouten* brief, verwijten als een onbehoorlijk bestuur moeten de commissieleden zich wel degelijk aantrekken. Daarom stelt zij eerst enkele vragen. Wat is in het voortraject gebeurd? Was niet te voorzien dat de indicatie voor GGZ met de invoering van de nieuwe Wet op de jeugdzorg naar Bureau Jeugdzorg zou gaan? Mw. De Winter wist dit allang, waarom is daar niet eerder op geanticipeerd? Wat is de reden van het extreem hoge aantal GGZ-cliënten, juist in onze provincie? Waarom is men bij Bureau Jeugdzorg niet op tijd ingesprongen op het indiceren voor de GGZ? Met het instellen van Bureau Jeugdzorg moest daar ook kwaliteit zijn om de GGZ-cliënten te indiceren. Zij leest dat men daar niet op is ingesteld. Voorts wordt er voortdurend gesproken over een teveel aan *overhead* en bureaucratie. Hoe kijkt de gedeputeerde hier tegenaan, is zij die mening ook toegedaan, of is dit een noodzakelijk iets?

Mw. Deinum-Bakker (D66) is van mening dat het middel van de meldweek om het publiek te horen zich heeft bewezen. Vanaf het begin heeft D66 het voorstel van de SP gesteund en het doel om de verhalen achter de cijfers te horen is voor de fractie met deze samenvatting geslaagd. Nu is het wel zaak om aan de hand van de conclusies en tips van de melders te bestuderen wat men hier als provincie of als Rijk aan kan veranderen. Alle mensen die gebeld hebben wil mw. Deinum bedanken, op deze manier hebben de commissieleden veel verschillende verhalen gehoord. Ook over de voorbereiding van de voorzitter, de initiatiefnemer en de griffie heeft mw. Deinum niets dan lof. Dit is voor het welslagen van de meldweek heel belangrijk geweest. Veel punten die uit de conclusies naar voren kwamen zijn deze week uitvoerig in het nieuws geweest. Dit betrof onder andere het probleem van de civiel- en strafrechterlijk geplaatste jongeren in 't Poortje. Verschillende mensen, opa's en oma's en ouders hebben hierover gebeld. Over de discussie die op dat gebied speelt heeft de gedeputeerde de situatie net al geschetst. Mw. Deinum denkt dat er zeker op moet worden ingezet om daar een zo goed mogelijke uitwerking aan te geven, want wat daar gebeurt is heel erg. Hoe kinderen soms door verkeerd geïndiceerd te zijn of door de omstandigheden ergens terecht komen waar ze absoluut niet thuishoren, verbaast haar ongemeen. Hoe is het mogelijk dat zo'n kleine aanleiding zo'n groot gevolg kan hebben? Wat dat betreft denkt mw. Deinum ook dat daar een punt ligt waarover met het Rijk in discussie zou moeten worden getreden, zeker in de noordelijke provincies. Een opvallend punt dat tijdens deze meldweek naar voren kwam was de bureaucratie en het gebrek aan samenwerking en afstemming. De commissieleden hebben veel mensen achter de cijfers en ook veel hulpverleners gehoord, maar nu is het tijd om aan de slag te gaan met deze punten om te bestuderen waar men beter met elkaar tot afstemming kan komen.

Het punt van de wachtlijsten baart mw. Deinum ook grote zorgen. Extra geld is ingezet op de wachtlijsten - de Staten hebben daar vorig jaar 1½ miljoen euro voor beschikbaar gesteld -, nu blijken deze lijsten bij het AMK en de pleegzorg wat terug te lopen, maar op andere plekken door verschillende omstandigheden juist weer te groeien. De telefoontjes van mensen die in de 24-uurs dagbehandeling zaten, klaar waren en graag naar begeleid kamer wonen wilden en konden, maar toch opnieuw een halfjaar of een jaar moesten wachten, vond mw. Deinum schrijnend. Zij uit de wens dat bestudeerd gaat worden wat daar aan gedaan zou kunnen worden.

Het verhaal van privacy versus bureaucratiesering moet ook een aandachtspunt zijn. Dat men steeds nieuwe hulpverleners krijgt en telkens het verhaal wéér moet doen behoort niet voor te mogen komen. De vraag is hoe het is gesteld met de *case-manager*, was die niet juist aangetrokken om deze zaken te voorkomen? Voorts is het betreurenswaardig dat voor kinderen met autisme, ADHD, et cetera zo weinig zorg op maat wordt geboden.

Dat mensen vaak heel lang moeten zoeken voordat ze ergens gehoor vinden en uiteindelijk in 't Poortje belanden waar ze niet thuishoren mag niet gebeuren. Het is een punt van zorg dat daar te weinig duidelijkheid of mogelijkheden voor zijn.

De aanbevelingen - mw. Deinum spreekt liever van tips van de melders - moeten in de uitwerking met voorrang worden meegenomen.

Dhr. Hilverts (ChristenUnie) sluit zich aan bij de complimenten die de D66-fractie net heeft gemaakt.

Jongeren die in opvangtehuizen zitten en 18 jaar worden, daar wil dhr. Hilverts echter nog wel aandacht voor vragen. Deze komen op straat terecht en daar is dan verder geen opvang meer voor. Ze zijn nu meerderjarig en dat is het dan. Terwijl in het onderwijsplan dat straks bij agendapunt 13 aan de orde komt, de commissie juist de mening is toegedaan dat iedereen zich pas vanaf 23 jaar zoveel mogelijk zelf moet kunnen redden in de maatschappij. Naar de mening van de ChristenUnie zal voor jongeren die 18 jaar worden en uit de opvang komen omdat ze meerderjarig zijn geworden, opvang en begeleiding geregeld moeten worden.

Verder wil hij aandacht vragen voor autistische kinderen. Op bladzijde 24 wordt daarover gesproken. Vorige week heeft dhr. Hilverts vernomen dat er wel opvang bestaat - ook in schoolvakanties - maar dat deze opvang maar tot een bepaalde leeftijd loopt. Autistische kinderen kunnen dan nog niet alleen gelaten worden. Voor die kinderen moet er nog een extra opvangmogelijkheid komen, zodat ouders die werken dat ook kunnen blijven doen. Anders moeten die wel erg veel verlofdagen gaan opnemen in de schoolvakanties.

Wat betreft de brief van Accare sprak dhr. Van 't Hek over het rondpompen van geld. Dhr. Hilverts heeft niet de indruk dat de gedeputeerde zich schuldig maakt aan *rondpompen*, hij is van mening dat de oorzaak ergens anders gezocht moet worden. Hij doelt hier bijvoorbeeld op het ministerie van VWS en is niet van mening dat de provincie hier de zwarte piet moet worden toegespeeld.

Dhr. Hilverts is erg benieuwd naar de antwoorden van de gedeputeerde op de vragen van het CDA. Hij vraagt zich af wat de Staten hiermee zouden kunnen doen. Zou de commissie de gedeputeerde kunnen ondersteunen door middel van het indienen van een motie - bij zijn weten heeft de PvdA ook ooit zo'n motie ingediend over Jeugdzorg - op 23 maart? Hoe staat de gedeputeerde daar zelf tegenover?

Dhr. Hemmes (SP) is van mening dat de commissie trots op zichzelf mag zijn, de Staten worden helaas maar al te vaak - en terecht - gezien als de meest ondoorzichtige en onzichtbare bestuurslaag die er bestaat en hij denkt dat men op deze manier duidelijk als statenleden heeft laten zien dat best wat verzet kan worden, als men maar wil! Die trots zal echter snel verdwijnen als met dit rapport niets wordt gedaan en deze gewoon ergens onder in een la belandt. Dan is de meldweek leuk geweest voor de publiciteit, maar heeft het verder weinig zoden aan de dijk gezet.

Over de uitkomsten is dhr. Hemmes *an sich* helemaal niet zo verrast. Hij loopt in deze commissie al langer mee en heeft dit soort geluiden al veel vaker gehoord. Hij is verheugd dat statenleden die niet zo vaak met deze materie van doen hebben, nu ook eens de geluiden achter de cijfers hebben waargenomen. Die cijfers worden elke maand wel prachtig op het *commissiebordje* gepresenteerd, maar daar blijft het dan vaak bij. Dat de hele zorgsector - dus inclusief de jeugdzorg - op de schop moet, daar is de SP al jaren van overtuigd, maar dat kan hier op het Provinciehuis niet opgelost worden. Dat moet in Den Haag gebeuren, want daar wordt het beleid voor het grootste gedeelte gemaakt, aldus dhr. Hemmes. Maar in het rapport staan wel een aantal tips en conclusies die hard gemaakt kunnen worden, daar is het zeker lonend dat de gedeputeerde deze aan de sector zelf gaat voorleggen. Hij denkt hier bijvoorbeeld aan een infoboekje rond ADHD, een *pilot*-project met gemeenten om de nieuwe WMO op te vangen of misschien een gemeentelijke zorgcoördinator voor deze materie. Dit zijn zaken die de provincie zelf kan oppakken en waarmee niet gewacht hoeft te worden op wat Den Haag straks na de evaluatie van de nieuwe Wet op de jeugdzorg gaat doen. De provincie kan ook in IPO-verband richting Den Haag haar zorgen uiten over de gehoorde geluiden. Daarom is dhr.

Hemmes heel blij dat in navolging van Groningen er meer provincies zijn die bezig zijn met voorbereidingen van een soortgelijke meldweek. Uit zijn blote hoofd weet dhr. Hemmes dat Noord-Holland, Zuid-Holland en Noord-Brabant hier op dit moment mee bezig zijn. Hij kan zich voorstellen dat men in IPO-verband sterker staat richting Den Haag.

Bij alle dankwoorden aan de mensen die dit mogelijk hebben gemaakt sluit dhr. Hemmes zich aan, voorts wil hij mw. Bordewijk nog zijn erkentelijkheid tonen voor alle media-activiteiten die zij heeft ontplooid. Dankzij alle media-aandacht is de week door de vele reacties als geslaagd te bestempelen. Door diezelfde media-aandacht is de jeugdzorg weer in beweging en dat moet ook, want deze zit duidelijk op een dood spoor.

Dhr. Van Zuijlen (GroenLinks) dankt allereerst de mensen van de SP voor hun initiatief. Het is een geslaagd gebeuren geweest. De commissieleden zijn als het gaat om Jeugdzorg in deze zaal gewend te praten over cijfers. Hij wenst te onderstrepen dat deze cijfers van groot belang zijn en het van grote importantie is dat ze met name als indicatoren *de commissietafel rondgaan*. Maar zowel van de resultaten van de meldweek, alsook van de inbreng van dhr. Van 't Hek wordt dhr. Van Zuijlen toch wel ietwat emotioneel. Bureaucratie en geld dat blijft hangen in organisaties waar het gaat om het kind, keurt hij natuurlijk af. Als een aantal organisaties gezamenlijk wordt geconfronteerd met honderd van dit soort klachten in een week tijd dan blijkt er toch iets helemaal mis te zijn. Hij gaat ervan uit dat als dit willekeurig welk commercieel bedrijf in de dienstverlenende sector zou overkomen, het zich ernstig zorgen zou gaan maken. Hier hebben mensen echter geen keus en zijn ze aangewezen op deze instellingen. Hij leest dat rigide met regels en procedures wordt omgegaan. Dat is een justitiecultuur die hij kent uit verhalen van hoe de Raad van de Kinderbescherming verweten wordt te werken en dit is iets wat in de zorg niet mag gebeuren. Ondanks de procedures en protocollen die er zijn - en er misschien ook wel moeten zijn - heeft de zorg meer te maken met menselijk contact en daar kunnen beide eerstgenoemde bij in de weg staan. Geluiden dat hulpverleners 80% van hun tijd bezig zijn met het doorlopen van procedures zijn schokkend. Hij vroeg net ook al aan dhr. Van 't Hek hoe men daar als statencommissie of in de positie van gedeputeerde invloed op zou kunnen uitoefenen. Als in termen van indicatoren wordt gesproken dan is dhr. Van Zuijlen van mening dat de indicatoren rond wachtlijsten interessant zijn, maar dat hij nog meer geïnteresseerd is in de effectiviteit van de behandeling. Hoe staat het met de recidive, hoe is het gesteld met die mogelijke 600.000 mensen die op een gegeven moment - als niets gebeurt in de Nederlandse samenleving - niet goed kunnen functioneren omdat ze van kinds af aan al psychiatrische problemen hebben? Dhr. Van Zuijlen ontbeert de juiste deskundigheid voor de sector zelf om te kunnen bedenken wat de indicatoren zijn, maar hij neemt wel aan dat ze bestaan. Het woord behandelingsprestatie-indicatoren klinkt bijna als een contradictie, maar is dat volgens hem niet, het is hooguit een paradox. Hoe effectief is de zorg? De instelling die het meest effectief is in die zorgverlening, dié moet het provinciale geld krijgen en in die zin mag geld worden rondgepompt en mag sprake zijn van concurrentie. Als dat de Base Groep toekomt dan is dat prima, maar als het een andere organisatie wordt dan moet dat ook mogelijk zijn. Het relatieve van het rondpompen van geld blijkt wel uit wat door Accàre gemeld wordt. Hij kan zich goed voorstellen dat ze kwaad zijn. De provincie steekt heel veel extra provinciaal geld in het bestrijden van wachtlijsten en vervolgens wordt hier door het Rijk weer een hoop van weggehaald. Een andere koers waar de effectiviteit centraal staat is gewenst. Dhr. Van Zuijlen vraagt aan de gedeputeerde om eens nadrukkelijk te gaan nadenken over mogelijkheden om op de effectiviteit - op de prestaties van de instellingen - te gaan sturen en niet meer op de inspanningen. Met dat laatste bevordert men namelijk alleen maar bureaucratie.

Dat strafrecht de zaak niet oplost, moge duidelijk zijn. Veel zaken die uit de meldweek naar voren zijn gekomen zijn volgens dhr. Van Zuijlen dan ook geen budgetproblemen, maar organisatie- en managementproblemen. Hoe stuur je binnen de organisatie zaken aan? Het geld is daarbij niet de oplossing, hier staat de vraag centraal hoe de *geachte* managers het nu eigenlijk doen.

Wat betreft het IPO is dhr. Van Zuijlen voor zijn delegatie de woordvoerder over dit onderwerp. Hij vraagt zich af of de IPO-delegatie dit niet gewoon op de reguliere IPO-vergadering moet gaan inbrengen als stuk en daar nogmaals de resultaten presenteren.

Mw. Mansveld (PvdA) wil daar als IPO-delegatielid graag aan toevoegen dat ze wel vindt dat dan een heel heldere vraag geformuleerd moet worden richting IPO-bestuur en dat niet alleen een beeld moet worden neergelegd, maar dat daar ook iets heel concreets mee moet gebeuren.

Mw. Boon-Themmen (VDD) denkt hier bijvoorbeeld aan subsidiëring door het ministerie van VWS van psychiatrische indicatie.

Mw. Mansveld (PvdA) stelt dat deze vragen dus binnen de statencommissie geformuleerd kunnen worden en vervolgens meegenomen kunnen worden.

Mw. Boon-Themmen (VDD) vindt dat dit na de beantwoording van de gedeputeerde een uitgelezen tijdstip zou zijn.

Dhr. Zanen (PvH) constateert ook dat de meldweek een goed instrument is gebleken als het erom gaat in een korte tijd zicht te krijgen op een zaak waar de commissie verantwoordelijk voor heeft gekregen. Wat dat betreft is de doortastendheid van de SP zeer positief geweest. Dhr. Zanen is het eens met dhr. Van 't Hek dat goed beseft moet worden dat het kind en zijn ouders - of pleegouders - de centrale positie zouden moeten innemen in dit hele gebeuren. Men moet veel meer daarvan uitgaan in plaats van het uitgaan van de problemen waar instellingen vanuit hun eigen invalshoek voor staan. De maatschappij kent het fenomeen kinderen met problemen, die verdienen aandacht en steun, maar men moet hun een zekere eigen positie gunnen, ze zijn onvolwassen en in die zin horen ouders en pleegouders daar nu eenmaal bij. Als startpunt in de benadering zou dit voor de volksvertegenwoordiging een goede zijn en van daaruit zou dan kritisch gekeken kunnen worden naar de instellingen en wat deze doen. Van daaruit zou dan onderzocht kunnen worden wat aan versterking nodig is. Uiteraard is het zo dat de commissieleden via de meldweek van alles hebben gehoord, wat vervolgens ook weer in categorieën ingedeeld kan worden. Het verhaal van de voogden kwam hier heel uitdrukkelijk naar voren. Deze zijn een duidelijk element welke te maken heeft met de instellingen en de organisatie van de hele procedure en het feit dat deze wordt ingesteld voor jongeren. Blijkbaar leefden bij de betrokkenen - jongeren en hun omgeving - nogal wat verwachtingen naar die voogden toe. Die worden op geen enkele manier waargemaakt, het gaat alleen maar om het zien en om het fysieke ontmoeten waar blijkbaar heel erg behoefte aan is en wat hen niet gegeven wordt. In zekere zin liet men de betrokkenen dus een beetje *in hun vet gaarkoken*. Dhr. Zanen denkt dat het van groot belang is dat instanties die op dit punt zijn aangesproken gehoord moeten worden. Hoor en wederhoor is hier van wezenlijk belang, want verhalen, ervaringen en casus zijn natuurlijk onvoldoende om het beleid op te enten. Het is daarom erg belangrijk dat in debat wordt gegaan met die instellingen. Dan doet de politiek precies wat de politiek moet doen, dan is men echt heel kritisch aan het debatteren met die instellingen over de wijze waarop deze omgaan met hun specifieke invalshoek, waarbij de commissieleden vooral ook de bredere context vast moeten houden. Tussen de middag was dhr. Zanen getroffen over het verhaal van de preventie-units - vanuit GGZ en de scholen georganiseerd -, het gaat hier dus niet alleen om kinderen die een probleem hebben veroorzaakt of een ziekte hebben, maar waar een kans aan het ontstaan is en een probleemsituatie is gegroeid. Dan gaat het erom dat eventuele problemen in de reguliere verhoudingen van een school snel worden gesignaleerd en dat direct gezocht wordt naar een adequate wijze van begeleiding en steun, zodat het niet van kwaad tot erger zal lopen. Ook de manier waarop dit is georganiseerd - dus voor heel weinig middelen met inzet vanuit instellingen, vanuit bijvoorbeeld Jeugdzorg - spreekt dhr. Zanen zeer aan. De vraag is hoe dit gecombineerd gaat worden met signalering waar ook voor gepleit wordt vanuit de gemeentelijke invalshoek. Dit betekent meer vanuit de woonsituatie,

meer vanuit de betrokkenen daarbij. Misschien valt dat op de een of andere manier aan elkaar te koppelen.

Wat dhr. Zanen verder nog wenst aan te stippen zijn de acute problemen bij jongeren die ertoe leiden dat deze uit huis moeten. De vraag is dan waarheen en dat is een kwestie van opvangcapaciteit. Hij kan zich situaties voorstellen die dermate acuut zijn dat ze geen uitstel dulden. Dan is het wel de vraag of daar voldoende mogelijkheden voor zijn. Dhr. Zanen kreeg een signaal uit Oost-Groningen dat zich met name daar grote problemen voordoen. In Winschoten bestaat wel enige opvang en in de Stad ook, maar dat betekent dat als mensen vanuit dat gebied naar Groningen worden geplaatst ze ook direct uit hun hele sociale omgeving worden gehaald en bijvoorbeeld een schoolgang erbij inschiet, voorzover daar natuurlijk nog sprake van is. Daar is een heel acuut probleem ontstaan. Daaraan kan de vraag gekoppeld worden of een relatie bestaat met Jeugdzorg Drenthe, misschien liggen daar nog mogelijkheden.

Ten slotte gaat dhr. Zanen nog kort in op de kwestie rond de financiën. De provincie heeft een taak toegeschoven gekregen die op zich wel passend is, gezien de aard van de problematiek, maar als die verantwoordelijkheid wordt toegeschoven is het wel de vraag of men in staat is om de benodigde middelen daarvoor vrij te maken. Geormerkte financiering is daarbij niet voldoende. Als de problematiek groeit dan moet men daar wat mee, wat zijn de mogelijkheden om inkomen op dat terrein als provincie te verkrijgen? Dit ook aangaande de problematiek van de huidige kortingen. Graag hoort hij daar een reactie op.

Mw. Boon-Themmen (VVD) spreekt allereerst ook haar dank uit voor diegenen die deze meldweek zo goed hebben uitgewerkt en tot een goed einde hebben gebracht. De signalen die uit de meldweek zijn gekomen zijn illustratief voor de problemen die inderdaad in de jeugdzorg bestaan. De geluiden achter de cijfers zijn nu ook gehoord, de cijfers en problemen waren al bekend en daar worden op het ogenblik ook door de nieuwe Wet op de jeugdzorg *tools* aangereikt om daar verbeteringen in aan te brengen. Een toegang naar de jeugdzorg, een stroomlijning van de jeugdhulpverlening, niet elke keer het verhaal weer opnieuw behoeven te vertellen, dat waren de uitgangspunten van de nieuwe Wet op de jeugdzorg. Deze meldweek was prima, maar mw. Boon wil wel voorstellen om dit eind volgend jaar nogmaals dunnetjes met elkaar over te gaan doen en te betrachten hoe de werking dan is. Er bestaan nu eenmaal heel grote frictieproblemen - dat valt te zien aan het verhaal van Accàre en van GGZ, van de financiering van de psychiatrische intake -, die enerzijds toch ook voortkomen uit het feit dat de GGZ pas in een heel laat stadium zich echt heeft gerealiseerd dat de Wet op de jeugdzorg en de uitwerking daarvan nu echt op stapel stonden. Ze hebben de zaak heel lang een beetje afgehouden en gedacht dat het allemaal niet zo'n vaart zou lopen. Nu het inderdaad van start is gegaan zijn nog heel veel fricties te overwinnen en daar kunnen de Staten volgens mw. Boon wel degelijk een rol in spelen. Bijvoorbeeld door richting het IPO en nu aan de gedeputeerde mee te geven dat daar van rijkswege en van het ministerie van VWS voor die specifieke situatie zoals die in de provincie Groningen bestaat - waar én een Accàre bestaat én een GGZ-Groningen, dus een dubbele toestroom van GGZ-cliënten -, van rijkswege financieel wat tegenover moet staan. Een belangrijk punt vond mw. Boon ook de kwestie rond de gezinsvoogden en het feit dat werd gesteld dat daar een te snelle wisseling plaatsvond. Zij heeft begrepen dat nu een Deltaplan is opgesteld. De VVD-fractie zal er in elk geval voor pleiten de *case-load* - de belasting van de gezinsvoogden die kennelijk hoog is en waardoor misschien toch sneller een wisseling noodzakelijk is - te verkleinen. Misschien dat het Deltaplan daartoe kan bijdragen. Voorts is zij van mening dat wat betreft de conclusies en tips uit het stuk op de eerstvolgende statenvergadering als dit stuk op de agenda wordt geplaatst bestudeerd kan gaan worden hoe daar verder mee aan de slag moet worden gegaan. De gedeputeerde heeft zich dan hopelijk nog dieper in de materie ingewerkt en waarschijnlijk heeft dan ook wederhoor met de verschillende instellingen plaatsgevonden. Het voorstel van mw. Boon zou in elk geval zijn om na die 1½ jaar jeugdzorg eind volgend jaar weer eens te betrachten of de zaken nu beter lopen of niet.

Mw. Smit (PvdA) betuigt ook haar hulde voor de verrichte werkzaamheden en wenst hierbij de Nederlandse Vereniging van Pleeggezinnen ook te betrekken. Deze hebben door middel van een brief nogmaals onder de aandacht gebracht wat op stapel stond, waardoor veel extra mensen hebben gebeld. Als de gedane constatering in ogenschouw worden genomen, vallen steeds weer de woorden samenwerking en afstemming over effectiviteit op. Een vraag die de gedeputeerde aan de organisaties zou kunnen voorleggen is: wat kunnen ze doen en welke indicatoren kunnen niet alleen op effectiviteit, maar vooral ook op kwaliteit getoetst worden, zodat aan het eind gesteld kan worden of iets werkt of niet? Er is nu bijvoorbeeld steeds sprake van het groeien van wachtlijsten en het gegeven dat deze groeien op punten waar de provincie geen geld heeft ingestopt. Als er mensen bijkomen op de lijst maar er geen jongeren afgaan omdat deze nog steeds behandeld worden, dan groeit zo'n lijst natuurlijk. Het zou echter ook goed zijn om te weten of eigenlijk ook gemeten wordt of deze behandelingen daadwerkelijk effect hebben en of misschien naar een ander *lichtsoortiger* traject toegegaan kan worden zodat de doorstroom verbeterd kan worden.

Over bureaucratisering las mw. Smit iets treffends in het Algemeen Dagblad van 22 februari. Daar wordt melding gemaakt van een nog niet-gepubliceerde inventarisatie van het Projectbureau Operatie Jong. Daarin wordt gemeld dat de verantwoordingskosten die instellingen moeten maken om uit te leggen waarom ze welk geld, wanneer en waarom hebben uitgegeven, soms hóger zijn dan het subsidiebedrag zelf. Dit is een ernstige zaak, vindt mw. Smit. Zij is zich ervan bewust dat de commissie elke drie maanden een kwartaalrapportage ontvangt, maar het is ook zaak dat eens wordt uitgezocht wat daar nu precies mee gebeurt. Ze acht het wenselijk dat de gedeputeerde dat binnen het werkveld gaat uitzoeken.

In het stuk wordt een aantal tips gegeven. Een van die tips betrof de snelle besliseenheden, waar het gaat over de vrijwilligheid van het verkrijgen van jeugdzorg als jongeren in aanraking komen met de politie. De politie stelt voor dat misschien via een snelle besliseenheid kan worden afgedwongen dat men van jeugdzorg gebruik gaat maken. Mw. Smit geeft aan het daar wel mee eens te kunnen zijn en dat de hele commissie daar misschien wel voorstander van kan zijn, maar dat kan hier nu eenmaal niet beslist worden. Haar voorstel is daarom om dit in IPO-verband op te pakken, zodat dit misschien in Den Haag geregeld kan worden.

Met betrekking tot Accare constateert ze dat de instellingen in de provincie Groningen relatief meer jongeren behandelen dan andere provincies doen. Als het stuk goed wordt gelezen moet hier nu dus voor *gebloed* worden omdat ze feitelijk hun werk goed doen. Geld moet worden ingeleverd en maar een klein gedeelte geld komt weer terug. Ze heeft ook begrepen dat jongeren uit andere provincies in Groningen in de instellingen komen omdat hiér de behandelmogelijkheden zijn. Zij stelt voor dat hard op te pakken richting Den Haag en wil dit de gedeputeerde meegeven.

De voorzitter concludeert dat vanuit de commissieleden nogal wat vragen aan de gedeputeerde zijn gesteld en concrete voorstellen zijn gedaan over hoe nu verder moet worden gehandeld. Zij wil voorkomen dat dit stuk nu een afgesloten stuk gaat worden. Zij is van mening dat hier zo ongelofelijk veel zaken instaan aan conclusies - die hebben de commissieleden ook allemaal genoemd - dat de commissie het zich eigenlijk ook niet kan permitteren om dat in een keer afgehandeld te hebben. Als dit op deze manier aan GS wordt aangeboden ter afhandeling, dan loopt de commissie het risico dat dit een afgesloten hoofdstuk gaat worden. Zij stelt voor om het wel aan GS aan te bieden in de statenvergadering, maar dat het een soort van lopend dossier gaat worden. Op die manier kan de gedeputeerde in de commissievergadering standaard gevraagd worden hoe de stand van zaken is rond de conclusies en vele tips die zijn gedaan in het stuk. Als men probeert dat in een keer af te handelen denkt de voorzitter dat de commissie zichzelf, al het werk dat is verricht én alle bellers onrecht aandoet. Zij denkt dat het de moeite waard is om hier een lopend dossier van te maken. Zij verneemt graag de mening van de commissieleden over haar voorstel.

Mw. Boon-Themmen (VVD) meent dat aan de andere kant ook hele praktische tips in het stuk zijn opgenomen, waar op korte termijn wél iets mee kan gebeuren.

De voorzitter antwoordt dat dit het geval is, maar als gewoon standaard in de commissie de huidige stand van zaken terugkomt - als een soort van heel inhoudelijke toezeggingenlijst - dan is zij van mening dat men misschien over een half jaar al een heel eind verder gevorderd is.

Mw. De Winter-Wijffels (CDA) vraagt of de gedeputeerde mag reageren nadat wederhoor plaatsgevonden heeft, want als men spreekt over bureaucratie dan kunnen de gedeputeerde en de commissieleden daar niets aan doen. Zij weet dat bij elke handeling die in Nederland plaatsvindt weer mappen vol met protocollen overlegd moeten worden en daar kan de werker in het veld ook weinig aan doen. Als dat een gegeven is, dan kan men deze problemen in deze commissie ook niet binnen een half jaar oplossen. Zij denkt dat het raadzaam is om te weten waardoor deze bureaucratie ontstaat en dat aan de hand daarvan een stappenplan wordt opgesteld. Daarin kan worden aangegeven waartoe de commissie in staat is en wat ze eraan kan doen.

De voorzitter geeft aan dat men dit met ieder onderwerp op een verschillende manier zou kunnen doen. Er zitten heel praktische tips in, waarmee snel iets zou kunnen gebeuren. In die zin is dit een poging om het een vervolg te geven, waarmee het nu niet meteen wordt afgekaart en dat de volgende keer niet meteen een stappenplan behoeft klaar te liggen met kant-en-klaar-oplossingen.

Dhr. Van Zuijlen (GroenLinks) weet dat zijn volgende opmerking het gevaar in zich bergt om als formalistisch geïdentificeerd te worden, maar dat is zeker niet zijn intentie. Het is leuk dat er conclusies en aanbevelingen in het rapport staan en dat daar iemand mee op pad wordt gestuurd, maar waar het hier om gaat is dat de conclusies die daaraan hier als Staten worden verbonden, dat dié onderwerp van rapportage en gesprek gaan worden. Dit betreffen meldingen en de politieke en bestuurlijke conclusies die daaraan verbonden worden kunnen een ander kleurtje hebben of van een ander niveau zijn dan de hele praktische zaken die soms in dit stuk staan. Dhr. Van Zuijlen is ervan overtuigd dat een deel van de praktische zaken die hierin staan de commissie eigenlijk helemaal niet aangaat. Hij is van mening dat de discussie in die voortschrijdende werkwijze op dergelijke wijze gevoerd zou moeten worden.

Mw. Smit (PvdA) verduidelijkt dat deze meldweek en alle uitkomsten eigenlijk een indicatie zijn van het feit dat bepaalde zaken fout lopen. De commissie draagt verantwoordelijkheid voor een stuk jeugdzorg en dan zou het moeten gaan om effectiviteit, kwaliteit en *efficiency* daarvan en daar moet op getoetst worden. Niet op alle lopende zaken, want dan kan dit punt elke keer wel weer op de agenda worden geplaatst en kan hier gerust steeds 2½ uur aan gespendeerd worden, maar daar worden de mensen die hulp behoeven niet echt beter van.

Dhr. Zanen (PvH) is van mening dat als men ten aanzien van die wachtlijsten op bepaalde categorieën heel scherp is en stelt dat het politieke prioriteit heeft dat deze weggewerkt worden, dát natuurlijk dan het onderwerp moet zijn.

Dhr. Van Zuijlen (GroenLinks) weet dat net bijvoorbeeld is gesproken over de kwaliteit en de effectiviteit van de zorg. Misschien kan wel geconcludeerd worden dat als men eenmaal weet dat een bepaald traject misschien wel effectiever is dan een andere - maar dat daardoor eerst de wachtlijst wel wat langer wordt - men toch stelt van: "Okay, liever iets langer wachten op iets dat werkt, dan heel snel die wachtlijsten wegwerken voor iets dat nauwelijks werkt."

Dhr. Zanen (PvH) hoopt dat dát ook het effect zal zijn van het debat in deze commissie en van de politieke druk op het College en de gedeputeerde, namelijk dat gezocht gaat

worden naar een effectieve wijze waarop een aantal door de commissie gesignaleerde kwesties dichterbij een oplossing kan worden gebracht.

Mw. Boon-Themmen (VVD) lijkt het een goed plan om deze kwestie de komende vergaderingen op de agenda te zetten.

Mw. Smit (PvdA) geeft aan het wel belangrijk te vinden - iedereen spreekt over hoor en wederhoor - dat dit allemaal haalbaar is. Mocht namelijk blijken dat dit niet mogelijk is, dan heeft het volgens haar niet zoveel zin. Dan constateert men gewoon steeds weer dat het heel erg is en daar blijft het dan bij.

Mw. De Winter-Wijffels (CDA) wil ook eerst wederhoor en is van mening dat men daarna pas verder kan. Het vraagt, om in de geest van de inspreker te blijven, ook iets van de creativiteit van deze commissie en dat is heel duidelijk aangegeven. Zij is van mening dat de commissieleden met elkaar maar eens moeten gaan zoeken waar creatieve mogelijkheden liggen. Vanmiddag zijn meerdere zaken aan de orde gekomen waaruit bleek dat daar eigenlijk al op een goede manier mee aan de slag is gegaan. Misschien zijn hier nog wel meer zaken die met wat creativiteit kunnen opbloeien.

Mw. Smit (PvdA) onderstreept het belang ervan dat áls dit op de agenda wordt gezet, het dan wel duidelijk is wát op de agenda wordt gezet en wát men daarmee wil. Anders blijft het een oeverloze discussie over hoe erg het allemaal wel niet is.

De voorzitter wil duidelijk stellen dat zo'n gang van zaken natuurlijk in het geheel niet de bedoeling is.

Mw. Deinum-Bakker (D66) vindt het voorstel van de voorzitter een goede. Zij is niet van mening dat dit punt elke keer op de agenda behoeft te worden geplaatst, maar dat bijvoorbeeld bij de kwartaalrapportages een vast punt gaat worden ingeruimd, behoort volgens haar zeker tot de mogelijkheden. Zij denkt dat het goed is dat het stuk wordt aangeboden aan de gedeputeerde of aan het College, dan krijgt het stuk ook een andere status. Het is de taak van de commissie om kaders te stellen en te controleren; het College moet vervolgens uitvoeren. Die uitvoering wil de commissie natuurlijk ook graag weer terugzien en daar een mening over formuleren. Wat dat betreft kan het voorstel op haar instemming rekenen.

De voorzitter constateert dat nu ook een aantal suggesties zijn gedaan waarop getoetst zou moeten worden, namelijk op kwaliteit, effectiviteit, *efficiency*. Zij onderstreept vooral het belang van de kwaliteit en de effectiviteit van het werken. De effectiviteit van het werken met die preventie-units is ook met cijfers aan te geven - cijfers van uitstroom van leerlingen en vroegtijdig schoolverlaten vanwege psychosociale problematiek -. Dat is best meetbaar te maken en in die zin is in de eerste ronde een aantal aanzetten gegeven die het College handvatten kunnen geven om daarmee aan de slag te gaan.

Mw. Deinum-Bakker (D66) meent zich wat betreft het wederhoor te herinneren dat op 16 maart een werkbezoek staat gepland, waarbij juist de werkers in het veld bij de Base Groep gehoord gaan worden. Het lijkt dus te kloppen dat dit al een onderdeel is van datgene wat de commissie eigenlijk wil.

De voorzitter beaamt dat het op dergelijke wijze gebruikt zou kunnen worden.

Dhr. Hemmes (SP) ziet zijn bange voorgevoelens bevestigd dat deze discussie gaat verzanden. Hij is van mening dat nu gewoon weer de taak als politieke partij voorop moet staan. Met de conclusies in de aanbevelingen kan men daar als partij wat mee doen, als men dat noodzakelijk acht. In de commissievergadering kan men proberen daar de meerderheid voor te krijgen en dan kan de opdracht aan het College mee worden gegeven. Mw. Boon had net een heel optimistisch verhaal over de nieuwe Wet op

de jeugdzorg, maar zolang 350.000 kinderen onder de armoedegrens leven in Nederland en dit getal alleen maar toeneemt zullen volgens dhr. Hemmes ook zeventien nieuwe wetten op de jeugdzorg de zaak nog niet verbeteren. Elke politieke partij krijgt nu gewoon weer zijn eigen verantwoordelijkheid op de juiste plek en als daar consensus over kan worden bereikt - bijvoorbeeld met een boekje over ADHD - dan wordt dit simpelweg aan de gedeputeerde ten uitvoer meegegeven. Hij wil er wel voor waarschuwen dat men niet moet gaan verzanden in oeverloze discussies en dat het rapport vervolgens onder in de la zal verdwijnen.

De voorzitter geeft aan dat een dergelijke gang van zaken ook zeker niet tot haar intenties behoorde.

Dhr. Hemmes (SP) meende uit de discussie te proeven dat de voorzichtigheid al weer toesloeg en daarom vond hij het noodzakelijk om de boel even wakker te schudden.

Dhr. Van Zuijlen (GroenLinks) heeft zichzelf en een aantal collega's vooral horen zoeken naar hoe voorkomen kan worden dat dit een mooi stuk blijft, maar dat juist structureel aangestuurd gaat worden op verbeteringen.

Dhr. Hemmes (SP) proeft toch weer teveel voorzichtigheid in de politiek. Op dit moment is iets concreets gedaan en ook niet met elke tip of aanbeveling kan iets gebeuren - dat wordt landelijk geregeld - maar bij bepaalde punten moeten nu gewoon spijkers met koppen geslagen worden. Het vuurtje dat is aangewakkerd moet namelijk wel warm gehouden worden.

Mw. De Winter-Wijffels (CDA) vraagt zich af of in de rapportages van Bureau Jeugdzorg deze aanbevelingen al verwerkt zouden kunnen worden.

Mw. Smit (PvdA) is van mening dat, mocht zo iets gebeuren, men heel goed moet gaan nadenken over hoeveel extra tijd dat gaat kosten en wat de commissie daar dan mee opschiet. Het idee spreekt haar wel aan, maar zij is wel van mening dat eerst goed moet worden nagedacht hoe dit eruit komt te zien. Het zou sneu zijn als men hier weer 2½ dag mee bezig zou zijn.

Mw. Mulder (gedeputeerde) geeft allereerst de complimenten aan de commissie en de mensen die ondersteuning hebben gegeven aan de commissie voor het initiatief en het zorgvuldige verloop. Misschien had men toen het initiatief eenmaal daar was nog niet helder voor ogen dat dit zoveel werk met zich mee zou brengen. Zij is van mening dat heel zorgvuldig met verschillende mensen die deskundig zijn op dit gebied te werk is gegaan. Het resultaat van de verslaglegging ligt nu voor en geeft toch een aantal indicaties waar problemen liggen in de Jeugdzorg. Ze richten zich als het ware als een soort verrekijker op de situatie. In de commissie is vaak sprake van programma's, cijfers en wachtlijsten, maar dit richt zich met name als een soort focus op een situatie rondom een kind waar problemen zijn en waar het niet allemaal even vlekkeloos verloopt. Die 135 reacties moeten serieus genomen worden en aan de oplossingen zal mw. Mulder graag willen meewerken.

In de eerste termijn zijn concrete vragen gesteld en mw. Mulder verkeert nog enigszins in dubio of ze deze per onderdeel gaat beantwoorden, zoals bij een voordacht het geval is. Zelf heeft ze de neiging om te stellen dat ze eerder de grote lijnen eruit zal gaan pakken.

Dhr. Van 't Hek heeft aangegeven dat het kind centraal staat en mw. Mulder wil onderstrepen dat het haar zeker niet aan de wil ontbreekt om het kind ook centraal te stellen. Zij is van mening dat in Groningen gekeken moet worden - al is het dan zo dat vele ministeries hun schotten gewoon nog dicht houden, waardoor men soms tegen situaties aanloopt en het kind niet kan helpen, omdat het noch bij het ene noch bij het andere past - hoe met de wet, die nu eenmaal een gegeven is, toch ruimte gecreëerd en gezocht kan gaan worden om antwoorden te geven op de vraag die op dat moment

noodzakelijk is voor de omzetting in zorg voor het kind. Dat is soms heel moeilijk en mw. Mulder moet eerlijk bekennen dat als men met zijn allen - niet alleen de provincie, maar ook de spelers in het veld en de organisaties - zo'n wet voor ogen krijgt, soms wel wat krampachtig met een dergelijke wet wordt omgegaan. Dat moet goed op orde zijn, want daarop wordt ook getoetst. Het kan echter ook zo'n verkrampde situatie geven dat men daarmee misschien ook wel een aantal slagen die men met elkaar zou kunnen maken nog even uitstelt. Afgelopen periode is de gedeputeerde met de diverse zorgaanbieders rond de tafel gaan zitten om eens te kijken wat voor visie men nu heeft bij deze nieuwe wet op de hulp, waarbij het kind toch centraal moet staan. De gedeputeerde constateert dat ideeën rondom oplossingen wel degelijk aanwezig zijn. Dit betreft niet altijd de *grijze* oplossingen die passen in een wet, maar de kunst is om te kijken hoe misschien ook met bijvoorbeeld gemeenten en de Base Groep - want soms ligt dat in elkaars verlengde - een aanbod kan worden gedaan waar het kind baat bij heeft. In elk geval zal daar naar gekeken moeten gaan worden en dat zal met elkaar moeten gebeuren. Dit deed mw. Mulder enigszins denken aan de pleegzorg, waar over de verzorging de afgelopen twee weken veel ophef is geweest, mede naar aanleiding van de schokkende beelden. Het antwoord van het ministerie van VWS hierop was het sturen van inspecties, het boven tafel halen van cijfers, controle en kwaliteit. De vraag is of dat het antwoord wel is, mw. Mulder gelooft daar in elk geval niet in. Zij heeft eerder het idee dat met de mensen in het veld erkend moet worden: a. wat de problemen nu eigenlijk zijn (de erkenning) en b. dat met elkaar op creatieve wijze wordt bekeken of een antwoord gegeven kan worden op een beter aanbod, een betere zorg en een snellere zorg, gericht op het kind. Niet alleen geld speelt hier een rol, maar ook de contacten in het veld, de samenwerking met het veld en de pogingen om alternatieven te vinden.

Dhr. Van Zuijlen (GroenLinks) vraagt of hier met het veld, het veld *an sich* wordt bedoeld of misschien eerder de veldwerker? Of betreft dit toch eerder de managementlaag die het veld aanstuurt. Met wie zoekt mw. Mulder contact?

Mw. Mulder (gedeputeerde) geeft aan in die organisaties contact te zoeken met natuurlijk de bestuurders, maar daaronder ook met de laag - liefst zo dicht mogelijk - bij de werkvloer. Zij is van mening dat bij de instellingen de vraag kan worden neergelegd hoe men voor een bepaalde zorgvraag een antwoord kan geven. Natuurlijk zal de wijze waarop dat binnen zo'n instelling gaat gebeuren ook aan de orde komen.

Dhr. Van Zuijlen (GroenLinks) vraagt of mw. Mulder erop vertrouwt dat de veldwerkers alle vrijheid hebben om met haar te bespreken wat ze werkelijk op hun lever hebben?

Mw. Mulder (gedeputeerde) heeft in elk geval vertrouwen in het feit dat de mensen op de werkvloer vaak veel creatieve ideeën hebben en zij denkt dat vanuit de provincie de organisaties in elk geval kunnen worden aangesproken op het feit dat ook gekeken wordt - samen met de werkvloer - om het proces effectiever, efficiënter en ook beter te laten verlopen richting kind. Als de vraag is of zij gelooft dat de mensen in het veld creatief genoeg zijn om alternatieven te bedenken, dan is het antwoord ja.

Dhr. Van Zuijlen (GroenLinks) meent hieruit te mogen opmaken dat als dit een idee is dat de goedkeuring van de gedeputeerde kan wegdragen, zij ook bereid zal zijn deze ideeën bij het management neer te leggen.

Mw. Mulder (gedeputeerde) is van mening dat voor een deel - dat is ook met de wet ingegeven - de provincie ook de ruimte moet geven aan de zorginstellingen en aan de mensen die daar werkzaam zijn om te bestuderen hoe deze goed een antwoord kunnen geven op het aanbod. De gedeputeerde verduidelijkt dat zij de instellingen niet aanstuurt, zij bestudeert het aanbod van de instellingen en gaat met hen in discussie, maar de instellingen zullen uiteindelijk zelf het antwoord moeten kunnen geven, kennende hun cliënten, kennende de ouders en kennende de pleegouders.

Dhr. Van 't Hek wil alleen maar verduidelijken dat als kinderen van buiten naar Groningen komen, het heel goed zou kunnen zijn dat hier veel beter geïndiceerd wordt dan in de rest van het land. Als men hier de indicaties goed doet, dan is dat nogmaals een onderstreping van wat hij eerder ook al heeft gesteld: in dit land zijn veel meer kinderen met een psychiatrisch probleem dan kinderen met een pedagogisch probleem en daar moet heel veel aandacht voor zijn. Anders is het probleem op termijn nog veel groter.

De voorzitter preciseert dat het niet alleen de indicatie betreft, maar ook de behandeling. Bij kinder- en jeugdpsychiatrie zijn de zaken zo goed voor elkaar dat dit een aanzuigende werking heeft, ook op de rest van Noord-Nederland.

De voorzitter stelt een korte tweede ronde voor, in de eerste ronde heeft iedereen duidelijke zaken neergezet welke van de gedeputeerde verwacht worden. Zij heeft niet begrepen dat het de bedoeling is dat uitgebreid hoor- en wederhoor gaat plaatsvinden met andere instellingen. Van dhr. Zanen heeft de voorzitter begrepen dat hij nog wel een debat zou willen met de instellingen en dat dit wellicht gekoppeld kan worden aan het voorstel van mw. Boon om over 1½ jaar een soort evaluatieve ronde te maken als het gaat om de werking van de nieuwe wet. Dat kan plaatsvinden met cliënten, maar ook met instellingen. Daar zou een combinatie van gemaakt kunnen worden. Zij kan zich in reactie op de opmerking van dhr. Hemmes voorstellen dat als de commissie op werkbezoek gaat bij de Base Groep, daar eens een aantal van de signalen wordt neergelegd zoals die zijn binnengekregen en dat de reacties daarop gewoon maar eens worden afgewacht. Zij heeft niet begrepen dat de commissie nu als Staten de boer opmoet naar alle instellingen om hoor- en wederhoor te plegen, maar is van mening dat die vraag toch wel heel duidelijk bij de gedeputeerde gelegd moet worden.

De voorzitter nodigt de commissieleden uit voor een korte tweede ronde. Zij stelt voor in de statenvergadering de notitie zoals deze er nu ligt - met aangehecht de notulen van deze vergadering, voor zover het gaat over dit onderwerp - aan de gedeputeerde aan te bieden met de vraag om hier op korte termijn op terug te komen. Dat laatste gefaseerd, voor zover dat binnen de mogelijkheden ligt.

Dhr. Hilverts (ChristenUnie) is het hier helemaal mee eens, maar hij vindt dat de brief van Accare daar ook bij hoort. Als daar een motie over gemaakt moet worden dan moet deze ook op de statenagenda worden geplaatst.

De voorzitter denkt niet dat de brief *an sich* op de statenagenda hoeft, zij is van mening dat dit agendapunt - eventueel de motie die de commissie wil indienen - er heel goed aan gekoppeld kan worden. Of men sluit zich aan bij de betreffende brief van GS.

Mw. Mansveld (PvdA) geeft aan dat bij drie fracties het IPO werd genoemd. Als de tweede ronde loopt zou ze graag willen vragen dat, als de IPO-delegatie met een boodschap op stap moet, of deze dan ook geformuleerd kan worden in de tweede ronde, of dat in elk geval een indicatie kan worden gegeven van wat men daar van verwacht. Op 31 maart is de volgende IPO-vergadering.

In tweede termijn

Mw. De Winter-Wijffels (CDA) is verheugd met de beantwoording van de gedeputeerde dat zij inderdaad wederhoor wil toepassen, want dat is voor haar een uitgangspunt om gedegen nieuw beleid uit te zetten. Zij heeft nog geen volledig antwoord gekregen op de vraag waarom men bij Bureau Jeugdzorg nu nog niet voldoende is toegerust om die GGZ-indicatie te doen. Het is wel wet en het moest eigenlijk voor elkaar zijn, maar blijkbaar is het dat niet. Zij kan zich een bijeenkomst herinneren waar de weerstand van GGZ richting Bureau Jeugdzorg voelbaar was, zij vindt het daarom logisch dat ze enigszins aan de rem hangen. Moet daar meer actie op ondernomen worden? Op welke termijn kan dat beter worden? Dat is een punt waar ze graag antwoord op wil.

Mw. **Deinum-Bakker** (D66) ondersteunt het voorstel zoals door de voorzitter is gedaan over de afhandeling en denkt dat de gedeputeerde heel wat van deze commissie meekrijgt, of van de mensen die gebeld hebben en dat daarop moet worden voortgeborduurd. Daarna kan verder betracht worden wat concreet nog meer mogelijk is.

Dhr. **Hilverts** (ChristenUnie) dankt de gedeputeerde voor haar reactie. Hij heeft twee vragen gesteld, hij vraagt of die meegenomen worden. Dat blijkt het geval te zijn. Verder kan hij zich vinden in de conclusies zoals de voorzitter die heeft geformuleerd.

Dhr. **Hemmes** (SP) spreekt ook zijn dank uit, maar geeft wel te kennen dat de boel warm gehouden zal worden en dat hij de eerste zal zijn die dat vuurtje blijft opstoken.

Dhr. **Van Zuijlen** (GroenLinks) worstelt nog een klein beetje met het voorstel van de voorzitter, want het is hem eigenlijk niet scherp genoeg. Hij zou - als hij zijn gevoel volgt - liever een motie formuleren voor de statenvergadering en die meegeven. Hij proeft echter veel steun voor het idee om dit eerst maar eens eventjes op een sudderpitje te zetten...

De voorzitter interrumpeert en stelt dat deze veronderstelling puur op rekening van dhr. Van Zuijlen komt en zo absoluut niet is bedoeld.

Dhr. **Van Zuijlen** (GroenLinks) constateert dat het vuurtje dus hoog wordt gehouden en daarmee kan hij akkoord gaan.

Hij wil kort reageren op het citaat van mw. Smit uit het Algemeen Dagblad dat de verantwoordingskosten soms hoger zijn dan het subsidiebedrag. Hij dacht meteen: "Dat zou natuurlijk waar kunnen zijn, maar dan hebben ze het niet handig georganiseerd, want als management heeft men om de zaak aan te sturen ook dezelfde gegevens nodig." Dat men daar een deel van naar buiten moet brengen in het kader van de subsidierelatie is prima, maar dat betreft dan een organisatieprobleem. Die cijfers moeten er toch zijn, ook voor intern gebruik. Dat kan eigenlijk geen deel uitmaken van de discussie.

Dhr. **Zanen** (PvdN) geeft aan het voorstel - zoals geopperd door de voorzitter - te steunen, wat betreft de verdere werkwijze met de informatie en de aanbevelingen die nu op tafel liggen.

Hij moest de vergadering kort verlaten en is daarom niet op de hoogte of een reactie is gekomen van de gedeputeerde op zijn vraag met betrekking tot Oost-Groningen. Daar was sprake van een gebrek aan crisisopvang, dit betreft een heel concreet punt, maar hij kan zich voorstellen dat de gedeputeerde dit punt meeneemt en dan is het voor hem op dit moment afdoende behandeld. Wellicht is het in de Staten de plek om richting IPO nog een paar opmerkingen te maken, vooral als het gaat om de financiële problematiek waar men hier mee te maken heeft.

Mw. **Boon-Themmen** (VVD) gaat ook akkoord. Op 23 maart zullen in de Staten spijkers met koppen geslagen gaan worden, ook ten aanzien van een motie. In die motie zal erop moeten worden aangedrongen dat in Den Haag creatief met geld moet worden omgegaan.

Mw. **Smit** (PvdA) geeft aan dat haar fractie het voorstel ondersteunt dat de gedeputeerde de boer zou opmoeten, en dan met name op het punt dat de signalen nu getoetst moeten worden bij de verschillende instellingen, en wel op kwaliteit, *efficiency* en effectiviteit. Bij het IPO zou het punt van vrijwilligheid op Jeugdzorg na het in aanraking komen met justitie - de snelle besliseenheid - aan de orde kunnen komen. Zij refereert hier aan de tips in het rapport. Ook de korting van 7 ton op de jeugd-GGZ zou daar aan de orde kunnen komen. Zij blijft erbij dat het niet zo kan zijn dat als de instellingen hun werk goed doen, men daardoor last gaat krijgen.

Mw. De Winter-Wijffels (CDA) is niet van mening dat men naar Amerikaanse toestanden toe moet, waarbij elke persoon zijn eigen psychiater heeft.

Mw. Smit (PvdA) geeft aan dat ook helemaal niet te beweren. Wanneer in deze provincie echter geconstateerd wordt dat hier goed geïndiceerd wordt en dat goed een behandeltraject wordt uitgezet en dat daarna door het ministerie van VWS wordt gekort op de AWBZ wat niet voorzien was en er wordt gesteld van dat in Groningen ook wel heel veel cliënten zijn, dan vindt mw. Smit dat schandalig. Daarom mag hierover richting Den Haag best een welluidend signaal worden afgegeven. Het beleidskader kan misschien goed zijn, maar de uitwerking is dan gewoon heel erg lastig.

Mw. De Winter-Wijffels (CDA) is toch van mening dat hier heel kritisch naar gekeken moet worden en dat niet altijd bij voorbaat al om geld geroepen moet worden. Geld is nu eenmaal niet altijd de oplossing en men moet kritisch blijven kijken naar wat er aan de hand is.

Mw. Smit (PvdA) geeft aan dat goede afspraken zijn gemaakt en dat nu opeens weer geld verdwijnt. Dat geeft geen pas.

Mw. Mulder (gedeputeerde) wil kort ingaan op het *de boer opgaan*. Zij denkt dat de boer opgaan betekent dat deze signalen er zijn, maar niet dat een discussie gaande is of deze signalen nu waar of niet waar zijn. Zo gaat zij in elk geval niet de boer op. Deze signalen zijn gegeven door mensen die zorg krijgen en die heeft men met elkaar serieus te nemen. Een hele hoop ligt ook bij communicatie heeft ze uit het rapport begrepen, maar om nu te gaan communiceren over de juistheid of onjuistheid van een signaal is de foute weg. Een signaal is een signaal en deze is gegeven door iemand die zorg krijgt en dat moet serieus genomen worden.

Dhr. Van Zijlen (GroenLinks) vindt de volgende kreet uit de dienstverlening altijd erg treffend: een klacht is een gratis advies.

Mw. Mulder (gedeputeerde) gaat in op de vraag van mw. De Winter of men bij Bureau Jeugdzorg dan helemaal niet heeft gerekend op de GGZ-jeugd en hoe de vork daar verder in de steel zit. Zij heeft dit nagevraagd en het feit is dat Bureau Jeugdzorg eigenlijk in haar begroting 2005 heeft opgenomen dat ze 86% van de middelen wil toerekenen aan echt direct geboden hulp. Op dit moment zitten ze op 77% en voor die inzet van de GGZ is met 8 fte's geïnvesteerd in een jeugdarts, een gedragswetenschapper en een ambulante jeugdhulpverlener.

Mw. De Winter-Wijffels (CDA) mag daaruit concluderen dat het verwijt van GGZ dat ze niet capabel zijn om te indiceren dus niet terecht is?

Mw. Mulder (gedeputeerde) weet dat Bureau Jeugdzorg zich wel degelijk heeft voorbereid op de indicering. De GGZ-hulpverlening is toch een hulpverlening die heel specifiek is en zij weet uit Stadskanaal dat ze daar hele bijzondere trajecten hebben, waarbij ze juist de vaart erin proberen te houden door niet te lang te indiceren en gaandeweg misschien een indicatie nog bijstellen. Samen met die instellingen en met Bureau Jeugdzorg is gekeken hoe men dit bij de ingang zo snel mogelijk kan laten doorlopen.

Mw. De Winter-Wijffels (CDA) stelt dat het verwijt dat het geld in de bureaucratie is gaan zitten, dus niet op waarheid behoeft te berusten.

Mw. Mulder (gedeputeerde) geeft aan deze gegevens van Bureau Jeugdzorg te hebben.

De kwestie rond de crisisopvang in Oost-Groningen - wat dhr. Zanen aanroerde - zal de gedeputeerde meenemen.

De voorzitter constateert dat dit stuk als A-stuk door zal gaan naar de Staten. Dat betekent niet dat er dan weer eindeloos over gediscussieerd behoeft te worden, maar zij denkt dat het aanbieden van een dergelijk stuk op ~~Zich~~ op de A-agenda thuishoort. Dan kan óf dhr. Hemmes óf de voorzitter het aanbieden aan GS. Zij vraagt of de commissieleden daarmee akkoord gaan.

Mw. Smit (PvdA) verduidelijkt dat het dan wel op dié wijze moet plaatsvinden.

De voorzitter beaamt dat.

Daarnaast zal het IPO erbij betrokken worden informeert de voorzitter. In de voorbereidingsgroep is erover gesproken wat men verder nog met dit rapport zou kunnen aanvangen, ook als signaal naar landelijke organisaties. De commissie heeft gedacht het te kunnen aanbieden aan de vaste kamercommissie van de Tweede Kamer, omdat het toch belangrijke signalen betreft. Voorts kan het ook aangeboden worden aan dhr. De Grave van de *taskforce* bureaucratie. Dat kan schriftelijk plaatsvinden, net zoals het aanbieden van het rapport aan het IPO, met de vragen die mw. Smit heeft gesteld. Op zich lijkt het de voorzitter effectiever als de gedelegeerden in het IPO-bestuur het rapport meenemen. Zij vraagt aan de commissie of het rapport ook aan de vaste kamercommissie van de Tweede Kamer en aan de *taskforce* bureaucratie moet worden aangeboden.

Dhr. Van Zuijlen (GroenLinks) weet dat dhr. De Grave ook voorzitter is van het CTG, dat is een interessante dubbelfunctie.

Mw. Mansveld (PvdA) vindt het beter dat als naar Den Haag wordt gegaan, dat gebeurt door het IPO-bestuur. Misschien is het ook handig om de andere Provinciale Staten op de hoogte te stellen van wat tot nu toe is gebeurd. Dat zou dan via de Algemene Vergadering van het IPO kunnen, of op andere wijze.

De voorzitter informeert dat een aantal provinciale griffies heeft opgevraagd wat in Groningen is gedaan en deze hebben de opzet van de Meldweek al toegestuurd gekregen.

Dhr. Hilverts (ChristenUnie) stelt dat het aanbieden van het rapport natuurlijk schriftelijk kan plaatsvinden, maar hij is van mening dat dit ook als commissie tot de mogelijkheden behoort. Dat geeft de zaak nog meer inhoud en aandacht.

De voorzitter vraagt of iedereen het ermee eens is dat dit in voorbereiding wordt genomen. Dat blijkt het geval en daarmee sluit ze dit agendapunt.